

Natuurlijk veranderen

Jaarverslag 2020

Inhoud

Interview met Rob van Dongen	4
Over Brabant Water	6
We betrekken de klant	16
We staan voor een duurzame waterlevering	22
We beschermen bron en natuur	28
We zetten in op goed werkgeverschap	34
Risico en financiën	40
Jaarrekening 2020	52
Afkortingen	94

SLIMMER OMGAAN MET WATER

DOET U IN EEN HANDOMDRAAI

MacBook Air

#Trots

Interview met

Rob van Dongen
algemeen directeur Brabant Water

**“Ontwikkelingen als klimaat-
verandering en verdroging maken
de roep om verandering luider.
Daaraan moet én wil
Brabant Water gehoor geven.”**

Rob van Dongen
algemeen directeur Brabant Water

Sinds 1 september 2020 is Rob van Dongen algemeen directeur van Brabant Water. Een bijzonder startmoment waarbij COVID-19 en extreme droogte de agenda domineerden en Brabant Water op de toppen van haar kunnen moest presteren. “En dat ook deed”, stelt Rob. De huidige ontwikkelingen tonen zich volgens hem als belangrijk keerpunt voor Brabant Water. “In een veranderende wereld moeten we onze duurzame drinkwaterwatervoorziening nóg bewuster waarborgen.”

Hoe heb je de eerste periode als algemeen directeur binnen Brabant Water ervaren?

“Allereerst hadden we door de coronacrisis natuurlijk zorgen over de gezondheid van onze medewerkers en hun naasten. Tegelijkertijd was het belangrijk om de basis van onze dienstverlening – ondanks al die ingrijpende gebeurtenissen en maatregelen – op orde te houden. En zelfs meer dan dat: al in mijn eerste werkweek zorgde extreme droogte voor de hoogste afzet van 2020. Een moment waarop enorm veel van de organisatie en haar mensen werd gevraagd. Je kunt dus wel zeggen dat het een hectische start was.”

2020 was het derde jaar op rij met hittestrecords en droogte. Wat betekent dat voor Brabant Water?

“Hoewel grondwater een prachtige bron is voor drinkwater, staan we onmiskenbaar voor een keerpunt: de vanzelfsprekendheid van voldoende water staat meer dan ooit onder druk. Daarom is het belangrijk dat we innovatief kijken naar de vraag hoe we de watervoorziening in Nederland op lange termijn robuust houden. Ontwikkelingen als klimaatverandering en verdroging maken de roep om verandering luider. Daaraan moet én wil Brabant Water gehoor geven.”

Hoe dan?

“Waterbesparing blijft uiteraard een belangrijk thema. We investeren al in een heel scala aan waterbesparende maatregelen en sloten eerder een overeenkomst met de provincie Noord-Brabant om in de periode 2018-2022 vijf

miljoen kuub grondwater te besparen. Ik ben er trots op dat we daarvoor op koers liggen. Maar die roep om verandering vraagt méér van ons. Daarom zijn we ook gestart met een verkenning naar alternatieve bronnen voor onze drinkwaterproductie, zoals oppervlaktewater of brak water.

Die insteek vraagt om flexibiliteit en innovatie, zowel in middelen en technologie als in onze manier van denken. Ik ben ervan overtuigd dat we daarop gericht moeten inzetten, niet in de laatste plaats vanwege onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om goed voor de natuur te zorgen.”

Vanwege de effecten van wateronttrekking op de omgeving?

“Vooral vanuit het oogpunt van rentmeesterschap. Ik vind het belangrijk dat we nadenken over de effecten van onze keuzes voor volgende generaties. Willen we een toekomstbestendige wereld en drinkwatervoorziening doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen, dan móeten we ernaar streven om de natuur net zo goed – zo niet beter – achter te laten als voor wij er kwamen.”

Is dat jouw belangrijkste doel de komende tijd?

“Ja en nee. Ons primaire doel is natuurlijk te allen tijde dat onze 2,5 miljoen klanten iedere dag kunnen rekenen op betrouwbaar en gezond drinkwater. Alleen is het absoluut in ieders belang om dat zo duurzaam mogelijk te organiseren. Onze verkenning naar alternatieve bronnen en onze inzet op innovatie sluiten daar naadloos op aan. Overigens is zorgvuldig omgaan met onze

omgeving zeker geen taak van Brabant Water alleen. Om onze duurzame drinkwaterwatervoorziening in een veranderende wereld te waarborgen, is het een vereiste dat we vaker de samenwerking opzoeken.”

Met wie?

“Met provincie, gemeenten, waterschappen, natuurorganisaties, de landbouwsector, bedrijven, consumenten en andere partners binnen én buiten de waterketen. Gelukkig is waterbeschikbaarheid op steeds meer agenda's een urgent thema, maar tegelijkertijd worden onze gezamenlijke uitdagingen steeds complexer. Alleen door onze kennis te delen en krachten te bundelen, komen we tot vernieuwende inzichten waarmee we de drinkwater-voorziening ook op lange termijn garanderen. Dat vraagt – zowel binnen als buiten Brabant Water – de durf om te experimenteren en samen stappen vooruit te zetten.”

Naar welke stap kijk je het meest uit?

“Eerlijk? De stap terug naar kantoor. Als deze crisis mij iets heeft geleerd, is het dat we mensen om ons heen nodig hebben. Om te leven, voor werkplezier én om vooruit te komen. Na alle virtuele vergaderingen verlang ik naar gesprekken bij de koffieautomaat. En ik kijk er echt naar uit om weer onder de collega's bij Brabant Water te zijn en te vertellen hoe trots ik ben op onze prestaties. Toen de watervraag op z'n hoogst was, hebben we op de toppen van ons kunnen gepresteerd. Ondanks de forse uitdagingen die corona en de enorm warme zomer met zich meebrachten, heeft geen van onze klanten te maken gehad met problemen in de watervoorziening.

We hebben bewezen dat iedereen in Brabant erop kan vertrouwen dat onze basis goed op orde is. Nu hoop ik mijn kennis en ervaring te kunnen inzetten om er – samen – voor te zorgen dat dat over tientallen jaren nog steeds zo is ... en dat gaat zéker lukken!”

Over Brabant Water

De kerntaak van Brabant Water is het produceren en distribueren van drinkwater voor 2,5 miljoen Brabanders. Een prachtige taak, omdat drinkwater een belangrijke bijdrage levert aan de volksgezondheid. Dat doen we met een groep professionele mensen die met hart en ziel samen werken aan voldoende, schoon én duurzaam drinkwater.

Het jaar 2020 in cijfers

1.246.197

aansluitingen

200.331.643 m³

waterproductie

8,4

klanttevredenheid

€ 8.913.000

financieel bedrijfsresultaat

€ 106 miljoen

investeringen

57

aandeelhouders

793

medewerkers

1.509 hectare

natuur in bezit

69%

CO₂-reductie (peiljaar 1990)

2.700.000 kWh

duurzame opwek

22.774 ton

CO₂-voetafdruk

Profiel

Brabant Water NV is het klimaatneutrale drinkwaterbedrijf dat dag en nacht aan 2,5 miljoen inwoners en aan 50.000 bedrijven in Brabant en een klein gedeelte van Zeeland drink- en industriewater levert. Water uit de beste bronnen, gelegen in prachtige natuurgebieden.

We beseffen dat onze rol verder gaat. Met een duurzame watervoorziening van bron tot kraan voor ogen, willen we nadrukkelijk maatschappelijke waarde toevoegen voor huidige en toekomstige generaties. **Bewust. Natuurlijk.**

De grondstof voor ons drinkwater, grondwater, ontlenen we rechtstreeks aan de natuur. Daarom gaat onze zorg niet alleen uit naar onze bronnen, maar ook naar de natuur die deze bronnen beschermt.

Ons hoofdkantoor is gevestigd in 's-Hertogenbosch, met een nevenvestiging in Breda. Brabant Water NV is een structuur-NV. De aandelen van onze vennootschap zijn voor 31,6% in handen van de provincie Noord-Brabant. De overige aandelen zijn in het bezit van gemeenten in het voorzieningsgebied.

- Drinkwaterproductiebedrijf
- Industriewaterproductiebedrijf
- Hoofdkantoor
- Nevenvestiging en regiokantoren
- Regiokantoor

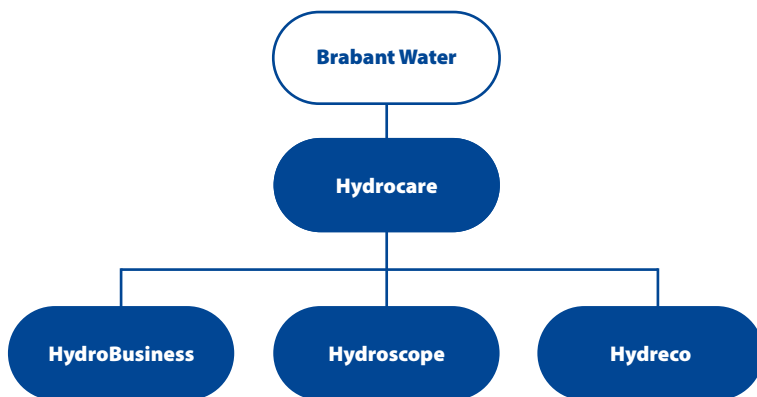
Klimaatneutraal sinds 2013

Dochterondernemingen

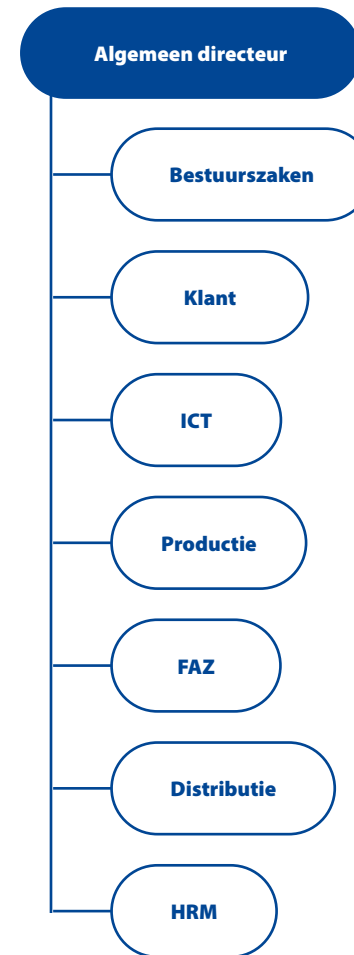
Brabant Water NV heeft drie dochterondernemingen: Hydreco BV, HydroBusiness BV en Hydroscope BV, die zijn ondergebracht in de holding HydroCare BV.

Onze kennis en expertise op het gebied van Koude- en WarmteOpslag (KWO) zijn geconcentreerd in ons dochterbedrijf Hydreco BV. HydroBusiness BV biedt dienstverlening voor industriewater. Hydroscope BV is actief op het gebied van waterkwaliteit, veiligheid en legionellapreventie.

De cijfers die we in dit jaarverslag presenteren hebben steeds betrekking op het moederbedrijf Brabant Water NV inclusief haar dochterondernemingen, tenzij anders vermeld.

Bestuur per 31 december 2020

Rob van Dongen: algemeen directeur/bestuurder
Eric van Griensven: sectordirecteur Bestuurszaken
Karlijn van der Heijden: sectordirecteur Klant
Simon Levelt: sectordirecteur ICT
Jasper Verberk: sectordirecteur Productie
Henk de Boer: sectordirecteur Financiële en Algemene Zaken
Leo de Waal: sectordirecteur Distributie
Renate Rijken: sectordirecteur HRM

Ondernemingsraad

Per 31 december 2020

Ed de Froe: voorzitter OR
 Joey van der Vliet: vicevoorzitter OR
 Mirjam van der Donk: OR-secretariaat
 Wouter Huisman
 Jurgen van de Camp
 Elly van der Horst
 Hugo van Wijlen
 Antoon van Ballegooij
 Tonnie van den Broek
 Francis Flapper
 Hugo van Horne
 Hanny Krijnen
 Thijs van Loon
 Patrick Moonen

Door het toepassen van sinusbeheer (gefaseerd maaien) zien we meer insecten en bloemen

Bericht van de Raad van Commissarissen

Deze foto is begin 2020 gemaakt (voor corona)

Jaarrekening

Het Bestuur van Brabant Water NV heeft ons de opgemaakte jaarrekening over het jaar 2020 voorgelegd, samen met het verslag over het door hem gevoerde beleid. De Raad van Commissarissen (hierna: de Raad) heeft de opgemaakte jaarrekening over 2020 laten controleren door Deloitte Accountants. De goedkeurende controleverklaring van de onafhankelijke accountant is in het verslag opgenomen.

De Raad heeft besloten de jaarrekening door te sturen naar de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (hierna: de Algemene Vergadering) en stelt u voor de Jaarrekening 2020 ongewijzigd vast te stellen. Verder stelt de Raad u voor décharge te verlenen aan de Directie voor haar bestuur en aan de Raad voor zijn toezicht.

Corporate Governance

De Raad en het Bestuur onderschrijven het belang van transparantie en deugdelijk ondernemingsbestuur voor Brabant Water NV. Om deze reden wordt de Corporate Governance Code vrijwillig toegepast voor die onderdelen die ook voor onze onderneming aan de orde zijn.

Brabant Water NV is een naamloze vennootschap waarop het verzwakt structuurregime van toepassing is. Dit betekent onder andere dat het Bestuur wordt benoemd door de Algemene Vergadering op bindende voordracht van de Raad. De Algemene Vergadering benoemt eveneens, op voordracht van de Raad, de commissarissen.

De verhoudingen tussen de Algemene Vergadering, de Raad en het Bestuur zijn vastgelegd in diverse regelingen en in de statuten. Ook zijn voor de vaste commissies van de Raad reglementen opgesteld. Deze stukken zijn ook op de website van Brabant Water NV gepubliceerd.

Samenstelling en omvang van de Raad

De met de Algemene Vergadering overeengekomen samenstelling en omvang van de Raad is sinds 2014 de volgende:

- twee leden met een actieve functie in het openbaar bestuur van een aandeelhoudende gemeente (categorie A);

- een lid op voorstel van het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (categorie B);
- een lid op basis van het versterkt aanbevelingsrecht van de Ondernemingsraad (categorie C);
- een lid, niet vanuit de bovengenoemde achtergronden (categorie D).

Binnen de Raad is sprake van een evenwichtige verdeling van kennis, kunde en vaardigheden zoals voorgeschreven in de Profielschets.

De Raad heeft in haar vergadering van 14 december 2020 een nieuwe profielschets voor de Raad vastgesteld. Het voorschrift dat twee leden van de Raad afkomstig dienen te zijn uit de kring van actieve bestuurders van een aandeelhoudende gemeente is hierin komen te vervallen.

De Wet Bestuur en Toezicht bevat onder andere een bepaling over een evenwichtige verdeling van zetels over mannen en vrouwen. De wet gaat uit van een evenwichtige verdeling van ten minste 30% mannen en ten minste 30% vrouwen. Per 31 december 2020 bedraagt de verdeling in de Raad 60% mannen en 40% vrouwen. De Raad is daarmee volgens de wet op dit punt evenwichtig samengesteld.

Het Bestuur van de vennootschap bestaat uit één statutair directeur. Per 1 september 2020 is drs. G.J. van Nuland afgetreden als statutair bestuurder van Brabant Water NV. Per gelijke datum is drs. R.A.M. van Dongen benoemd tot de nieuwe statutair bestuurder van Brabant Water NV. De samenstelling van de Raad per 31 december 2020 is opgenomen op pagina 15 van dit jaarverslag.

Invulling toezicht

De Raad kwam in 2020 vijfmaal in vergadering bijeen. Bij deze vergaderingen is het Bestuur aanwezig geweest: de eerste drie vergaderingen in de persoon van drs. G.J. van Nuland, daarna in de persoon van drs. R.A.M. van Dongen.

Tijdens de vergaderingen en in overige contacten met het Bestuur heeft de Raad gesproken over de strategie van de onderneming,

de behaalde resultaten, de plannen voor de komende periode en alle overige relevante zaken die onder de aandacht van de Raad kwamen of werden gebracht.

In 2020 zijn daarnaast onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- De coronaproblematiek
- Jaarverslag 2019 en het verslag van de accountant
- Financiële kwartaalrapportages 2020
- Begroting en watertarieven 2021
- Duurzaamheidsverslag 2019
- Voordracht voor de benoeming van de nieuwe directeur/bestuurder
- Bestuursovereenkomst Drinkwatervoorziening met de provincie Noord-Brabant
- Droogteschaderegelingen voor agrariërs
- Resultaten smalle benchmark 2019
- Werkbezoeken, themabesprekingen en presentaties in 2021
- Profielschets van de Raad van Commissarissen
- Werving nieuwe commissaris vanwege het aftreden van de huidige voorzitter, mr. J.M.L. Niederer per 1 juli 2021.
- Watertransitie/waterbesparing/alternatieve bronnen

De Raad heeft twee vaste commissies: de Auditcommissie en de Governancecommissie.

Auditcommissie

De Auditcommissie adviseert de Raad bij de uitvoering van zijn taak tot het houden van toezicht op de interne risicobeheers- en controlesystemen en de jaarverslaglegging. De Auditcommissie heeft in 2020, in aanwezigheid van de accountant, de ontwerp-jaarrekening 2019 en het ontwerp-jaarverslag 2019 besproken. Daarnaast heeft de Auditcommissie onder meer vergaderd over de financiële informatieverschaffing (begroting en watertarieven 2021 en realisatiecijfers 2020), het financieel meerjarenperspectief 2021 tot en met 2030 en de Boardletter met betrekking tot de interimcontrole 2020. Ook is de toetsing van de Inspectie Leefomgeving en Transport inzake de drinkwatertarieven 2020 en de vaststelling van de WACC 2021-2022 besproken. De Auditcommissie heeft in 2020 ook de Risicorapportage en frauderisico's van Brabant Water besproken.

Governancecommissie

Eén van de taken van de Governancecommissie is de Raad te adviseren over de vaststelling van de jaarlijkse remuneratie van het Bestuur, passend binnen het door de Algemene Vergadering vastgesteld bezoldigingsbeleid en de WNT-regels. Overige taken zijn onder andere werving en selectie van leden van de Raad en het Bestuur en governancevraagstukken met betrekking tot de vennootschap.

De Governancecommissie heeft in 2020 adviezen gegeven m.b.t. de werving, selectie en voordracht van de per 1 september door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemde nieuwe directeur/bestuurder. De Governancecommissie heeft daarnaast voorstellen gedaan m.b.t. de bezoldiging van de nieuwe bestuurder binnen de grenzen van de WNT en het bezoldigingsbeleid voor de leden van de Raad van Commissarissen. De Governancecommissie heeft tevens voorstellen gedaan voor de begin 2021 uit te voeren zelfevaluatie van de Raad over 2020.

Tot slot

De Raad spreekt tot slot zijn dank en waardering uit voor de wijze waarop Bestuur, Ondernemingsraad en medewerkers van Brabant Water NV zich in het verslagjaar hebben ingezet voor de belangen van de onderneming.

's-Hertogenbosch, 7 april 2021
Namens de Raad van Commissarissen
Brabant Water NV

Mr. J.M.L. Niederer, voorzitter
M.W.A.M. van Stappershoef, secretaris

Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (hierna: de Algemene Vergadering) heeft een vaste Aandeelhouderscommissie ingesteld om de jaarlijkse Aandeelhoudersvergadering voor te bereiden. Deze Commissie is in 2020 eenmaal bijeengekomen.

Op 13 mei 2020 heeft de Commissie de onderwerpen van de agenda van de Aandeelhoudersvergadering 2020 met het Bestuur besproken. Hierbij is onder meer aandacht besteed aan de hoofdpunten van het vastgesteld financieel beleid van Brabant Water voor de periode tot en met 2022 en de voortgang inzake de Bestuursovereenkomst Drinkwatervoorziening. Daarnaast zijn het jaarverslag en de jaarrekening over het jaar 2019, de voorgestelde Tarieven voor 2021 en het MVO-jaarverslag 2019 besproken. Tevens is een oriëntatie op de update van de Profielschets van de Raad van Commissarissen alsmede de stand van zaken met betrekking tot de werving van de nieuwe bestuurder besproken. De Commissie heeft over een aantal van deze onderwerpen schriftelijk advies uitgebracht aan de Algemene Vergadering.

De jaarlijkse Aandeelhoudersvergadering vond plaats op 19 juni 2020. Tijdens deze bijeenkomst heeft de bestuurder een toelichting gegeven op de stand van zaken binnen de onderneming. Daarnaast heeft de Algemene Vergadering de adviezen van de Aandeelhouderscommissie besproken, de Jaarrekening 2019 vastgesteld en is décharge verleend aan de Directie voor haar bestuur en aan de Raad van Commissarissen voor zijn toezicht.

De Algemene Vergadering verleende voorts goedkeuring aan het besluit van het Bestuur om het variabele tarief te verhogen met € 0,0046 per m³ onder gelijktijdige verhoging van het vastrecht met € 2,40 per aansluiting, verlaging van het verlaagd vastrecht met € 15,24 per aansluiting en stabilisatie van de capaciteitsvergoeding. Het Tariefbesluit 2021 leidt tot een beperkte stijging van de integrale kosten voor onze huishoudelijke klanten, zodanig dat voor hen in reële termen sprake zal zijn van een stijging van circa 0,6%. Doordat de capaciteitsvergoeding gelijk blijft, zullen de zakelijke klanten een beperkte reële daling van de tarieven ervaren.

Voor wat betreft het tarief voor het aanleggen van een nieuwe huisaansluiting voorziet het directiebesluit - uit oogpunt van noodzakelijke kostendekkendheid - in een beperkte verhoging van dit tarief met de verwachte inflatie over 2020 van 1,6%.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft tevens, op voordracht van de Raad van Commissarissen, de heer drs. Rob van Dongen benoemd tot statutair bestuurder van Brabant Water per 1 september 2020.

Samenstelling Raad van Commissarissen

per 31 december 2020*

De heer mr. J.M.L. Niederer – voorzitter

Benoemd per 1 juli 2013 en herbenoemd per 1 juli 2017

- Staatsraad in de afdeling bestuursrechtspraak (vanaf 1 maart 2020)
- Waarnemend burgemeester in de gemeente Duiven (tot 21 februari 2020)
- Buitengewoon lid van de beroepscommissie van de Afdeling rechtspraak van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ)

Mevrouw drs.ir. J.M. Driessen - lid

Benoemd per 1 juli 2015 en herbenoemd per 1 juli 2019

- Zelfstandig consultant
- Lid Adviesraad Secuos BV

Mevrouw drs. C.J.M.A. van Esch - plaatsvervangend secretaris

Benoemd per 1 juli 2015 en herbenoemd per 1 juli 2019

- Directeur GGD Hart voor Brabant
- Commissaris woningcorporatie Mooiland
- Lid Raad van Bestuur Theater de Bussel, Oosterhout
- Lid Provinciale Raad Gezondheid Brabant

De heer mr. H.B. Hieltjes - vicevoorzitter

Benoemd per 1 juli 2014 en herbenoemd per 1 juli 2018

- Burgemeester gemeente Duiven (vanaf 21 februari 2020)
- Waarnemend burgemeester van de gemeente Kapelle (tot 21 februari 2020)
- Lid Raad van Commissarissen N.V. Westerscheldetunnel

De heer M.W.A.M. van Stappershoef - secretaris

Benoemd per 1 juli 2018

- Burgemeester van de gemeente Goirle
- Voorzitter Raad van Advies van Informatiebeveiligingsdienst IBD (VNG)
- Lid Regionale Taskforce Kindermishandeling
- Lid Raad van Toezicht Erfgoed Brabant

Samenstelling Auditcommissie

De heer H.B. Hieltjes - voorzitter

De heer M.W.A.M. van Stappershoef – lid

Samenstelling Governancecommissie

Mevrouw J.M. Driessen - voorzitter

Mevrouw C.J.A.M. van Esch - lid

De heer J.M.L. Niederer – lid

* De zittingsduur van een commissaris is maximaal vier jaar, waarna deze eenmaal herbenoembaar is voor een periode van wederom maximaal vier jaar.

We betrekken de klant

In Nederland hebben we misschien wel het beste drinkwater ter wereld. Onze natuurgebieden leveren elke dag aan iedere Brabander drinkwater van de allerbeste kwaliteit. Steeds meer mensen kiezen bewust voor kraanwater. Wij stimuleren dit op verschillende manieren.

2.563.432

klanten
95,9% huishoudelijk
4,1% zakelijk

547.354 m³

gemiddeld verbruik per dag
+4,2% t.o.v. 2019

€ 24,48 p/mnd

gemiddelde maandnota

355.146

contactmomenten

8,4

klanttevredenheid

17

samenwerking met gemeenten
voor schuldhulpverlening

14

samenwerking met gemeenten
en JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht)

19

waterscans grootzakelijke
klanten voor inzicht in
besparingspotentieel

313

watertappunten totaal,
40 nieuw

636

klassen nemen deel aan
Kraanwaterdag

2.300

slimme meters

117

lekmeldingen aan (zakelijke) klanten
-> besparing lekverlies 3,4 miljoen liter
water per dag

Iedereen bewuster met water

“Voor Brabant Water zijn een excellente drinkwatervoorziening en het streven naar zero waste belangrijke speerpunten. De spoelwaterterugwinunits helpen ons om het kostbare grondwater volledig in te zetten voor de drinkwatervoorziening.”

Tim van Dijk
adviseur waterkwaliteit en technologie Brabant Water

Niemand kan er meer omheen, we moeten bewust omgaan met drinkwater. Onze nationale zoetwatervoorraad is kwetsbaar. Door langdurige droogte, klimaatverandering en een sterk toenemend drinkwatergebruik is bewuster omgaan met water hard nodig.

Deze opgave ligt niet alleen op het bordje van consumenten, bedrijven, overheden of van Brabant Water. Het is een gezamenlijk streven. Als waterleverancier nemen we graag het voortouw en zetten we onder andere in op waterbesparing via vier routes.

Route 1: Bewuster watergebruik bij consumenten

We bieden consumenten inzicht in gebruik en tonen hen hoe bewust zij al omgaan met drinkwater. Hier ontwikkelden we een online tool voor, de Waterbespaarcheck.

Route 2: Waterbesparing bij (grote) waterafhankelijke bedrijven

We geven bedrijven persoonlijk advies voor besparingskansen (waterscan) en bieden hen inzicht in verbruik via slimme meters. Zoals bij SABIC in Bergen op Zoom. De reductie-ambitie is om 25 procent minder water te gebruiken in 2025 ten opzichte van 2010.

Route 3: Continue optimalisaties in eigen waterhuishouding

In het zuiveringsproces van grondwater maken we gebruik van water. Dit wordt spoelwater genoemd. Via spoelwaterterugwinunits houden we dit water vast om na zuivering opnieuw te kunnen gebruiken.

Route 4: Samenwerken met omgeving

Een voorbeeld van deze route is Brainport Smart District. Een nieuwbouwproject met duurzame woningbouw in Helmond. In deze wijk komt een circulair watersysteem. Innovatie en samenwerking met onder andere de waterschappen, de provincie en gemeente staan centraal.

In potentie is 50 procent minder drinkwatergebruik haalbaar ten opzichte van een gemiddeld huishouden.

Vakmanschap aan twee kanten

Interview met

Joris Ingenbleek
melkveehouder

en

Frank van Hedel
senior monteur Brabant Water

“Het is mooi te ervaren dat Frank en zijn collega’s zo meedachten over onze bedrijfsvoering en wij met onze kennis konden bijdragen aan die van Brabant Water.”

Joris Ingenbleek
melkveehouder

Hoe vervang je een waterleiding op een uiterst complexe locatie? “Dan zoek je de samenwerking met de omgeving”, antwoordt Frank van Hedel stellig. Als senior monteur bij Brabant Water voorzagen hij en zijn collega’s de Lokkantseweg in Haps binnen vier maanden van twee kilometer nieuwe distributieleiding. Hij blikt terug op het mooie project met melkveehouder Joris Ingenbleek, wiens particuliere terrein én meedenkend vermogen een belangrijke rol speelden in het succes.

Bij de aanleg van de oorspronkelijke distributieleiding in 1955 was de Lokkantseweg in Haps nog een kale rijbaan met een paar woningen en een aantal boerderijen. Inmiddels is de 60-kilometerweg omgeven door hoge bomen. Als de wind door die bomen waait, brengen de wortels de bodem in beweging; met grote gevolgen voor de distributieleiding die daar dwars doorheen loopt. In het geval van Haps ontstonden zo steeds meer problemen aan afdichtingen van deze oude leiding. Er was al gesproken over vervanging, maar begin 2020 – toen het aantal lekkages elkaar in rap tempo opvolgde – besloot Brabant Water niet langer te wachten. Een groep vakkundige Brabant Water-medewerkers ging aan de slag.

Particulier terrein

“Het was direct duidelijk dat dit geen eenvoudig tracé was om te vervangen”, schetst senior monteur Frank van Hedel de situatie. “Niet alleen door de vele bomen langs de weg, maar ook door de grote hoeveelheid particuliere weilanden, sloten en inritten van agrarische bedrijven en woningen. Wat is dan de beste plek voor een nieuwe distributieleiding?”

Hoewel bij de aanleg in de vergunning was vastgelegd dat er langs de Lokkantseweg geen bomen op de leiding zouden komen – waardoor bomenkap in principe ook tot de mogelijkheden behoorde – wilde Brabant Water de leiding het liefst vervangen met minimale impact op natuur en omgeving. “Een goed alternatief was het verleggen van het tracé naar particulier terrein”, vertelt Frank. “Simpel gezegd: vraag de omwonenden of je een leiding mag leggen in hun

grond. Uiteraard met oog voor de lange termijn, de bestaande ondergrondse infrastructuur en aanwezige gewassen. Gelukkig lag in de relatie met omwonenden al een mooie basis voor dat scenario.”

Gezamenlijke verkenning

Frank doelt op de verkenningen die Brabant Water twee jaar eerder deed met agrarische klanten aan de Lokkantseweg, onder wie melkveehouder Joris Ingenbleek. “Brabant Water nam ons destijds mee in hun plannen om de distributieleiding te vervangen”, herinnert Joris zich. “Omdat ik zelf ook de noodzaak inzag, stond ik er direct voor open om mee te denken. Voldoende gezond, fris drinkwater is tenslotte de belangrijkste grondstof van melk en speelt een essentiële rol in onze melkproductie. Met 120 tot 150 liter water per koe per dag – en bij extreme hitte zelfs meer dan 200 liter per dag – moeten we kunnen vertrouwen op een betrouwbare levering en op goede kwaliteit. Als we zelf iets kunnen doen om daaraan bij te dragen, staan we daar uiteraard voor open.”

De eerdere gezamenlijke verkenningen droegen zeker bij aan de versnelling in 2020, stelt Frank. “Er lagen al verschillende scenario’s en tekeningen klaar en we konden de samenwerking actief in gang zetten, zowel intern als met omwonenden.”

Duurzaam tracé

Nadat het tracé was bepaald en afspraken waren gemaakt volgde een traject waarin Brabant Water innovatief moest omgaan met de mogelijkheden. “Daarin werden we gesteund door waardevolle

input van buurtbewoners”, vindt Frank. “Mensen die de grond kennen en precies weten wat het best werkt. Iemand als Joris heeft bijvoorbeeld uitgebreide kennis over de grondichtheid in het gebied en spreekt dezelfde taal als wij. Van dat vakmanschap en die expertise wilden wij graag gebruikmaken.”

Frank koos er bewust voor om grote delen van de waterleiding aan te leggen vanaf haspels van maar liefst 230 meter lang. Dat betekent langere leidingen aan één stuk en daardoor minder verbindingstukken. “Juist die verbindingen zijn gevoelig”, geeft hij aan. “Door deze optie neemt de kans op lekkages dus substantieel af. Het resultaat is een mooi en duurzaam tracé waarmee de bewoners aan de Lokkantseweg lang vooruit kunnen.”

Met elkaar meedenken

Frank kijkt trots terug op het project dat van A tot Z door Brabant Water is uitgevoerd én op de goede samenwerking met klanten op locatie. Op de vraag of Joris en hij in die tijd wel eens samen koffie hebben gedronken, moeten ze beiden lachen. “Eigenlijk niet hè”, zegt Frank. “Maar dat was ook niet nodig hoor. Joris voorzag ons van land, een plek om spullen op te slaan, stroom én meedenkend vermogen. Meer konden we ons eigenlijk niet wensen. Tegelijkertijd dachten wij met Joris mee over de mogelijkheden van een grotere aansluiting met het oog op toekomstige groei.”

“En ik heb er nauwelijks hinder van ondervonden”, vult Joris aan. “Sterker nog: in het hele traject heb ik misschien maximaal een half uurtje zonder water gezeten. En dat moment was van tevoren ook nog goed overlegd, zodat ons proces zorgeloos kon doorlopen. Het is mooi te ervaren dat Frank en zijn collega’s zo meedachten over onze bedrijfsvoering en wij met onze kennis konden bijdragen aan die van Brabant Water. Dus als het nodig is, mogen ze morgen weer komen.”

We staan voor een duurzame waterlevering

Water uit de kraan lijkt heel vanzelfsprekend, maar is heel bijzonder. Er ligt maar liefst 18.000 kilometer aan leidingnet in de Brabantse bodem om iedereen, dag en nacht, van drinkwater te voorzien. Dat enorme netwerk moet dagelijks onderhouden worden. Evenals onze waterproductiebedrijven, waar we het water oppompen en zuiveren. Zero waste is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Transportleiding ligt voor aanleg nog bovengronds

194,2 miljoen m³

levering drinkwater
toename van 4,26% t.o.v. 2019

9,3 miljoen m³

levering industriewater

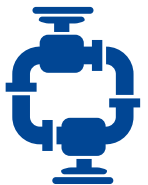
787.924 m³

hoogste dagafzet op 7-8-2020.
+53% t.o.v. gemiddeld

12 min 35 sec

ondermaatse leverings minuten,
waarvan 8 min 56 sec gepland

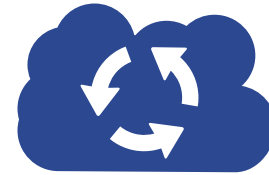
18.315 kilometer

leidingnet waarvan
277 kilometer vervangen in 2020

600.000 m³

extra waterbesparing in
productieproces op jaarbasis

41.117 ton

hergebruik reststoffen uit
productieproces krijgt nieuwe
bestemming

37% Land- en tuinbouw

31% Tapijttegels

13% Tijdelijke opslag

5% Energieopwekking

4% Bodemisolatie/huisvesting

3% Composiet/vulstof

2% Waterzuivering/milieutechniek

2% Glasfabricage

1% Organische meststof

1% Stort

Vorbereiding nieuwbouw Eindhoven uit startblokken

“Om de inwoners van Eindhoven ook tijdens de bouw continu van drinkwater te voorzien, blijft het huidige zuiveringsgebouw functioneren. Totdat het nieuwe gebouw gereed is. Daarna slopen we pas het oude gebouw en starten we met de groeninrichting van het terrein.”

Patrick van der Wens
afdelingsmanager Ingenieursbureau

Waterproductiebedrijf Eindhoven is de grootste grondwaterzuivering van Nederland. Maar liefst 152.500 huishoudens, uit Eindhoven, Veldhoven, Waalre, Valkenswaard, Bergeijk, Nuenen en Geldrop ontvangen hun water van deze locatie. Om levering in de toekomst te blijven waarborgen, wordt dit waterproductiebedrijf volledig vernieuwd waarbij de nadruk op duurzaamheid ligt.

In 2025 wordt de nieuwbouw in gebruik genomen, uiteraard nadat alles uitvoerig is getest. In 2021 starten drie belangrijke deelprojecten: de renovatie van de winning, de bouw van het nieuwe zuiveringsgebouw en de bouw van het nieuwe pompgebouw.

Alle voorbereidingen hiervoor zijn getroffen door de aanleg van het ondergronds leidingnet waarbij terreinleidingen en kabels zijn vernieuwd en aangepast. De ondergrondse infrastructuur is een drukke wereld op zich. Het vergde uiterste precisie en creativiteit om op de bestaande situatie aan te sluiten, de nieuwe situatie voor te bereiden en de veiligheid steeds te waarborgen.

Wie denkt aan Royal FrieslandCampina ziet meestal schappen vol goede, gezonde en lekkere zuivelproducten voor zich. Maar niet iedereen weet dat natuurlijke ingrediënten uit melk en kaaswei ook onmisbaar zijn voor onder meer de farmaceutische industrie, babyvoeding en de jongdiervoederbranche. Wereldwijd vertrouwen producenten daarvoor op de ingrediënten afkomstig van FrieslandCampina Veghel. Trinette Stolle-Smits en Karlijn van der Heijden vertellen waarom water in dat productieproces letterlijk van levensbelang is.

De waardevolle componenten die FrieslandCampina in Veghel uit melk en kaaswei haalt, worden gedroogd tot poeders die als ingrediënt allerlei mooie toepassingen dienen. Zo worden de hoogwaardige melkeiwitten of lactose bijvoorbeeld gebruikt in kinder- en sportvoeding, paracetamol, inhalatoren voor astmapatiënten en sondevoeding. Daarnaast vormen de ingrediënten een waardevolle bouwsteen in diervoeding.

“Melk bestaat voor het overgrote deel uit water”, opent Trinette Stolle-Smits, Site Director Veghel bij FrieslandCampina, het gesprek. “Om die melk uiteen te rafelen tot verschillende ingrediënten en vervolgens te drogen tot poeder, halen wij dat water eruit. Tegelijkertijd hebben wij ook veel water nodig in onze bedrijfsvoering; onder meer om de fabriek schoon te houden, leidingen door te spoelen en stoom op te wekken. Je zou dus kunnen zeggen dat water in het hart zit van alles wat we doen. Zonder dat staat onze ‘melkkrabnaderij’ stil.”

Constante kwaliteit en aanvoer

FrieslandCampina Veghel kiest in het productieproces bewust voor verschillende waterstromen. “We vinden het enorm belangrijk om duurzaam en verantwoord te produceren”, legt Trinette uit. “Ook zorgvuldig omgaan met water speelt daarin een grote rol. In verreweg het grootste deel van het proces hergebruiken we het eigen water dat uit melk en wei is gehaald. Maar in sommige processtappen kan dat niet, bijvoorbeeld omdat het product aan bepaalde markt- of klantisen moet voldoen of omdat onze ingrediënten terecht kunnen komen bij zeer kwetsbare doelgroepen. Voor die onderdelen in het proces is water nodig van de hoogst mogelijke kwaliteit. Daarvoor vertrouwen we op Brabant Water.”

Net zo belangrijk als de constante kwaliteit, is de constante aanvoer van drinkwater. Iets dat onder invloed van droge zomers niet altijd vanzelfsprekend bleek. “Op jaarbasis leveren we ruim twee miljoen kuub water aan FrieslandCampina Veghel”, vertelt Karlijn van der Heijden, sectordirecteur Klant bij Brabant Water. “Maar in de zomer van 2019 leidden hitte en droogte tot een grote watervraag in de regio en daarmee tot afname van de waterdruk. Omdat water zo cruciaal is in het proces van FrieslandCampina, zijn we daar gezamenlijk meteen op ingesprongen en is er onderling nauw contact geweest.”

Trinette beaamt die constructieve houding van Brabant Water. “Als het niet goed gaat, komt de basis van een samenwerking soms onder spanning te staan. In dit geval trokken we juist doelgericht samen op. Zo lukte het ons niet alleen om de uitdaging in 2019 het hoofd te bieden, maar zorgden we er ook voor dat het zich in 2020 niet herhaalde. Want hoewel die zomer qua droogte en watervraag niet onderdeed voor 2019, hebben we geen problemen ervaren.”

Aandacht voor besparing

Naast de goede samenwerking, plaatste FrieslandCampina zelf boosterpompen die de druk in een waterleidingsysteem kunnen opvoeren. Brabant Water verhoogde de capaciteit van het pompstation in Veghel en richtte het zomer-afzetteam op: een werkgroep die mogelijke knelpunten vroegtijdig signaleert en ervoor zorgt dat de watertoevoer ook is geborgd als de vraag op z'n hoogst is. Daarmee is de watertoevoer – voor zowel FrieslandCampina als andere klanten – nog toekomstbestendiger gemaakt.

“Toch is belangrijk dat we ook aandacht blijven houden voor waterbesparing”, geeft Karlijn aan. “Om inzicht te bieden in verbruik en besparingsmogelijkheden ondersteunt Brabant Water industriële klanten proactief met waterscans en slimme watermeters. Hoewel FrieslandCampina natuurlijk al heel innovatief gebruikmaakt van de eigen waterstroom, staan ze toch blijvend open voor verbetering. Ik vind dat een inspiratiebron voor andere industriële klanten.”

Trinette deelt die visie. “Bij ons draaien innovatie en groei vooral om toepassingen van componenten uit melk. Eén van de redenen om de productie van lactoferrine – een waardevol ontstekingsremmend eiwit – fors uit te breiden.

Tegelijkertijd willen we innoveren en groeien door steeds beter om te gaan met de middelen die de natuur ons biedt. Daarom denken we in deze capaciteitsuitbreiding opnieuw na over een efficiënt, duurzaam en verantwoord proces en daarmee over ons watergebruik. Als ik iets mocht meegeven aan andere industriële klanten zou dat het zijn: kritisch kijken naar je proces is nooit klaar. Maak daarom optimaal gebruik van de kennis en kunde die een partner als Brabant Water biedt. Ik ben ervan overtuigd dat het de kwaliteit en duurzaamheid van je proces verrijkt.”

Water in het hart van alles wat we doen

“In verreweg het grootste deel van het proces hergebruiken we het eigen water dat uit melk en wei is gehaald.”

Trinette Stolle-Smits
site Director Veghel FrieslandCampina

Interview met

Trinette Stolle-Smits
site Director Veghel bij FrieslandCampina
en

Karlijn van der Heijden
sectordirecteur Klant Brabant Water

We beschermen bron en natuur

We leveren drinkwater uit de beste bronnen. We doen er alles aan om dat ook voor de toekomst veilig te stellen. Daarom beschermen we bron en natuur. De Brabantse natuur is de beste bescherming voor onze bronnen. Waar we kunnen, dragen we bij aan de instandhouding en verbetering van de natuur.

Samenwerkingen bescherming bronnen

“Doordat ons terrein aan de Dommel grenst, is dit een zeer kansrijke plek voor nesten van de ijsvogel. De ijsvogelwand met leemhoudend zand is op een rustige en beschutte locatie geplaatst waar meerdere waarnemingen van de ijsvogel bekend zijn.”

Valerie Jansen
adviseur terreinen en ecologie Brabant Water

35

waterwingebieden

532

waterwinputten

1.509 hectare

natuur in bezit

524 hectare

landbouwgrond in bezit

77,8%

gebieden opengesteld voor
recreanten en wandelaars

6x / 28 kilometer

uitgezette wandelingen in
De Nulandse Heide en De Grootte Heide

Natuurprojecten om trots op te zijn

Brabant Water beheert 1.600 hectare prachtig natuurgebied. Grotere en kleinere gebieden verspreid over Brabant waar onze bronnen zich bevinden om drinkwater van te maken. Veelal in samenwerking met andere (natuur)organisaties, creëren we robuuste natuur met veel soorten flora en fauna (grote biodiversiteit).

Vorig jaar plaatsten we samen met gemeente Eindhoven in waterwingebied de Klotputten in Eindhoven een ijsvogelwand, ook wel broedwand genoemd.

Tegen de Dommel aan, omdat de ijsvogel daar meerdere malen is waargenomen. In waterwingebied Prinsenbosch bij Breda kwam een grote nieuwe poel om het leefgebied voor de Europese boomkikker te vergroten.

En in waterwingebied Groote Heide bij Eindhoven troffen we voorbereidingen om datzelfde te doen voor de boomkikker en knoflookpad. Ten slotte is in waterwingebied Lith een terrein van tien hectare aangewezen als plasdras concept. Tijdens het broedseizoen zetten we een gebied van zo'n

20 voetbalvelden groot onder water. Zo kunnen hier soorten als Kievit, regenwulp, bergeend en andere weidevogels veilige broeden. Een prachtig project waar we samen met gemeente Eindhoven, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, ANB (West-Brabant, Midden-Brabant en Oost-Brabant) en Provincie Noord-Brabant aan werken.

In alles wat we doen, handelen we **bewust natuurlijk**.

Ook bij duurzame sloop waarbij materialen een tweede leven krijgen.

In Vierlingsbeek troffen ecologisch onderzoekers twee beschermde diersoorten aan. De gewone dwergvleermuis en de Alpenwater-salamander.

Om ze na de sloop toch een veilig onderkomen te bieden, kwam er een vleermuizenhotel en een natuurlijke vijver (wadi).

De puzzel die leidt tot een robuust watersysteem

Interview met

Femke Dingemans
directeur van de Brabantse Milieufederatie
en

Eric van Griensven
sectordirecteur Bestuurszaken Brabant Water

“De vraag naar zoet water neemt de komende jaren alleen maar toe. Om verdroging tegen te gaan, is het essentieel dat we ons watersysteem anders inrichten en daarbij inzetten op een goede verdeling en op het vasthouden en besparen van water.”

Femke Dingemans
directeur van de Brabantse Milieufederatie

Het is essentieel dat het watersysteem in Nederland op lange termijn robuust wordt. Maar dat is zéker geen opzichzelfstaand vraagstuk, vinden Femke Dingemans en Eric van Griensven. “Het is belangrijker dan ooit om de diverse bedreigingen tegelijkertijd en gezamenlijk op te pakken”, stellen ze allebei. Een boeiende uitdaging voor de Brabantse Milieufederatie en Brabant Water.

Door verdroging, stikstof en achteruitgaande bodemkwaliteit staan de biodiversiteit en het watersysteem onder druk.

“Het zijn op elkaar inwerkende bedreigingen die elkaar versterken en uiteindelijk ook onze gezondheid raken”, claimt Femke Dingemans, directeur van de Brabantse Milieufederatie.

“Wil je iets aan die bedreigingen doen, dan moet je ze dus niet één voor één oplossen.” Het gaat volgens haar om een integrale opgave waarin zowel natuurherstel, de watervraag als bodemvitaliteit tegelijkertijd aangepakt moeten worden.

“Een ongelofelijk ingewikkelde puzzel die we echt met alle partners moeten leggen.”

Eric van Griensven, sectordirecteur Bestuurszaken bij Brabant Water, deelt die opvatting. “Voor alle partners geldt – ook voor Brabant Water zelf – dat onze rol daarin groter kan zijn dan die tot nu toe was. Lange tijd hebben we vooral met elkaar gepraat over wie welk aandeel heeft in de problematiek. Pas als we erkennen dat we allemaal effect hebben op onze omgeving, kunnen we naar een doelgerichte oplossing toe. Of zoals een collega van mij het laatst mooi schetste: als je samen in een kano zit, maakt het niet uit waar het lekt. Om niet ten onder te gaan, moeten we allebei roeien.”

Elkaars belang erkennen

De verdeling van het grondwater speelt een grote rol in het debat. “De vraag naar zoet water neemt de komende jaren alleen maar toe”, geeft Femke aan. “Onder meer voor de landbouw, drink- en industriewater, voor het sproeien van tuinen, sportvelden en ander stedelijk groen. Daardoor is voor de natuur zelf steeds minder grondwater beschikbaar. Om verdroging tegen te gaan, is het essentieel dat we ons watersysteem anders inrichten en

daarbij inzetten op een goede verdeling en op het vasthouden en besparen van water.”

Omdat beide organisaties zich vanuit de eigen kerntaak sterk maken voor natuur, milieu en drinkwater, komt de samenwerking soms op spanning. “Zeker in het licht van die verdroging, verdeling en ruimtedruk”, legt Femke uit.

“In gesprekken over bijvoorbeeld vergunningen voor extra grondwateronttrekking zal de Brabantse Milieufederatie altijd de belangen van de natuur beschermen. Tegelijkertijd zal Brabant Water verdedigen waarom extra ontstekkingen in dat gebied nodig zijn. En de provincie heeft de verantwoordelijkheid om enerzijds de natuur te beschermen en er anderzijds voor te zorgen dat Brabant Water haar leveringsplicht kan nakomen. Ook in zulke dossiers moet je elkaar proberen te vinden.”

Daarmee is Eric het volmondig eens. “Het is logisch dat we ons allebei sterk maken voor onze overtuiging. Daarvoor zijn beide functies – natuur en drinkwater – ook belangrijk genoeg. Willen we daarin de juiste afwegingen maken, dan is het goed dat we elkaars belang wederzijds erkennen en vroegtijdig meenemen. Ook bij zeer lastige beslissingen moeten we er meer op gaan vertrouwen dat partners de gezamenlijke langetermijndoelen voor ogen houden. Dat Brabant Water er nu voor kiest meer op te schuiven naar een natuurgerichte organisatie – en natuurherstel dus nog nadrukkelijker centraal gaat stellen in de organisatie en bedrijfsvoering – zal daaraan alleen maar bijdragen.”

Oprechte interesse

“Om nader tot elkaar te komen ging in 2020 een aantal collega’s van de twee organisaties informeel bij elkaar op bezoek”, vertelt

Eric. “Om de ander – vanuit oprechte interesse en los van alles wat er speelt – te bevragen over wat men belangrijk vindt en waarom. Iedereen kwam daar enthousiast van terug en het vormde de aanleiding voor een concrete samenwerking waarbij we gebruik maken van elkaars kracht.”

Eric verwijst daarmee naar de bewustwordingscampagne Mèn Broabant, ons waoter, gericht op de Tilburgse woonwijk De Blaak die zich midden in grondwaterbeschermingsgebied bevindt. De Brabantse Milieufederatie en Brabant Water trekken in deze campagne samen op om bewoners van De Blaak te laten inzien dat ze op een unieke locatie wonen en daardoor direct invloed hebben op de kwaliteit van de drinkwaterbronnen. Hoewel de coronacrisis zorgde voor vertraging, liggen de plannen om het verder op te pakken al klaar. Juist dat vind Femke mooi in de samenwerking met Brabant Water. “Het is niet zo dat een drinkwaterbedrijf niets geeft om natuur of dat de Brabantse Milieufederatie geen respect heeft voor het feit dat Brabant Water moet leveren”, vult ze aan. “Door in elkaar te investeren, kom je ook daadwerkelijk verder in oplossingen. De samenwerking in Tilburg is daarvan een heel concreet voorbeeld en ik hoop dat er de komende jaren nog vele mooie voorbeelden volgen.”

Als het aan Eric ligt, is dat zeker het geval. “Ik kan aan mijn kinderen niet uitleggen waarom wij niet structureel zouden samenwerken met een partij als de Brabantse Milieufederatie. Ondanks de verschillende belangen, klopt het hart voor natuur bij ons allebei.” Femke beaamt dat. “De opgave waarvoor we staan is gigantisch. Dus moeten we elkaar als partners langdurig vasthouden, ook al zijn we het op onderdelen oneens. Zo zullen we soms dingen bereiken via een omweg of met twee stappen vooruit en eentje terug. Maar altijd met de blik naar voren, gericht op een duurzame toekomst in ieders belang.”

We zetten in op goed werkgeverschap

Werken bij Brabant Water betekent bij uitstek een rol van betekenis spelen voor de wereld om ons heen. Dankzij de inzet, betrokkenheid en bevoegenheid van onze mensen ervaren onze klanten de beschikbaarheid van kraanwater en klantgerichte service als vanzelfsprekendheid. Wij zorgen daarom goed voor onze mensen.

793 medewerkers

35 medewerkers uit dienst

45 nieuwe medewerkers in vaste dienst

89

afgenomen
talentmanagementanalyses

58

medewerkers opleiding/
cursus gestart

4,45%

gemiddeld verzuimpercentage

6

incidenten met
verzuim

3

missies naar buitenland en
12 online missies t.b.v. kennisdeling
ontwikkelingslanden

35

gastlessen op
basisscholen

24

stagiaires

1

nieuw
partnerschap

Zinvolle bijdrage leveren in coronatijd

Een groot deel van de Brabant Water medewerkers komt bij klanten thuis. Zoals monteurs, monsternemers, inspecteurs en incasseerders. In coronatijd kon een aantal mensen hun eigenlijke werk niet verrichten. We zijn met elkaar op zoek gegaan naar een goede invulling voor het wegvallen van niet werkbare uren.

We inventariseerden allerlei werk, brachten dit in kaart en koppelden dit aan medewerkers van wie het werk terugliep. In totaal zijn er 25 projecten opengesteld, afkomstig uit alle hoeken van de organisatie.

Een voorbeeld van zo'n project was het checken van onze wandelroutes in de prachtige waterwingebieden De Grootte Heide en de Nulandse Heide. Dit zijn populaire gebieden waar jaarlijks duizenden recreanten wandelen. De routes stonden op de nominatie om eens goed nagelopen te worden op ontbrekende bordjes. Twee medewerkers gingen op pad om de routes te checken en weer in orde te maken. Nu liggen de routes er weer verzorgd bij.

“Het is niet prettig niet te kunnen of te mogen werken, terwijl je dat wel wil en kan. Met dit initiatief kunnen collega's toch een zinvolle bijdrage blijven leveren en het werkritme behouden.”

Janine van der Steen
adviseur HRM

De kracht van technisch opgeleid talent

Interview met

Jos van Kessel
voorzitter College van Bestuur
Koning Willem I College

en

Rick van de Meerendonk
HRM-adviseur Brabant Water

“Om aansluiting te houden bij de praktijk zijn er in onze jarenlange samenwerking altijd momenten geweest dat we de sprong moesten wagen van behoud naar nieuw initiatief. Die durf en veranderingsbereidheid heb je nodig en zit er gelukkig aan beide kanten in.”

Jos van Kessel
voorzitter College van Bestuur Koning Willem I College

Technische vakmensen zijn voor Brabant Water een onmisbare schakel in het drinkwaterproces. In een steeds complexer wordend werkveld is het essentieel dat er voldoende kennis in huis is én blijft. Vanuit een eigen opleidingscentrum investeren Brabant Water en het Koning Willem I College daarom heel bewust in de volgende generatie technisch waterspecialisten.

Met een stijgende gemiddelde leeftijd onder monteurs, groeide zo'n vijftien jaar geleden de zorg over het mogelijk wegvloeien van waardevolle technische kennis binnen Brabant Water. "Eigenlijk betekent ieder pensioen ook een verlies aan expertise", stelt HRM-adviseur Rick van de Meerendonk. "Omdat werken aan het leidingnet deskundig gekwalificeerde medewerkers vereist, was het simpelweg vervangen van mensen geen optie. Maar terwijl – zowel bij waterbedrijven als bij aannemers – de behoefte aan competente monteurs alleen maar toenam, was er nergens in Nederland een passende opleiding om dat gat te dichten. We beseften dat er iets móest gebeuren."

Duurzame inzetbaarheid

In de zoektocht naar gekwalificeerde medewerkers vond Brabant Water een waardevolle partner in het Koning Willem I College: een Regionaal Opleiding Centrum (ROC) voor mbo-onderwijs met diverse beroepsbegeleidende opleidingen. "Brabant Water beschikt over enorme vakinhoudelijke expertise en deelt die ook graag", geeft Rick aan. "En het Koning Willem I College begrijpt precies wat er nodig is om studenten goed op te leiden en die inhoud te koppelen aan benodigde kwalificaties. Een prachtige basis om samen een nieuw praktijkgericht opleidingstraject vorm te geven."

Daarmee heeft Brabant Water echt haar nek uitgestoken, vindt Jos van Kessel, voorzitter van het College van Bestuur van het Koning Willem I College. "Veel organisaties leiden personeel intern op", licht hij toe. "Puur voor de eigen werkzaamheden is dat natuurlijk prima. Maar om écht bij te dragen aan de duurzame inzetbaarheid van mensen is een goede,

volwaardige opleiding – waaraan ook een diploma is gekoppeld – onmisbaar. Dat biedt waardering en erkenning voor hun deskundigheid én helpt een gezonde arbeidsmarkt te bouwen. Iets dat veel groter is dan je eigen belang. Die gedachte vereist initiatief, lef, innovatiekracht, investeringen en vertrouwen. En dat zijn precies de kernwaarden van waaruit Brabant Water en het Koning Willem I College samen de handschoen hebben opgepakt."

Aanvulling in de branche

De krachtenbundeling leidde tot de oprichting van de Brabant Water Bedrijfschool, waar praktijkervaring en theorie optimaal worden geïntegreerd in de opleiding Eerste monteur gas-, water- en warmteditributie niveau 3. En kreeg daarna vanuit stichting BLEI (Branchesamenwerking Leermiddelen en Examenproducten Infratechniek) een mooi vervolg met een volwaardige mbo-4 opleiding tot Technicus Water, die past in de doorlopende leerlijn van vmbo naar hbo. "Een aanvulling in de branche", zegt Rick enthousiast. "Nog nooit was er een opleiding die zo haarfijn aansluit op de behoeften van de watersector."

Dat Brabant Water in het opleidingscentrum naast eigen distributiemonteurs ook die van collega-waterbedrijven en aannemers vanuit heel Nederland opleidt, vindt Jos een grote kracht. "We hebben samen stapsgewijs een standaard in de markt gezet. Een unieke Bedrijfschool die niet alleen breed wordt gedragen, maar ook heel concreet zorgt voor optimale aansluiting op de arbeidsmarkt en daarmee voor de kickstart van tientallen goedgeschoolde professionals per jaar. Dat is iets om samen ontzettend trots op te zijn."

Durf en veranderingsbereidheid

De komende jaren blijven Brabant Water en het Koning Willem I College volgens Jos ontwikkelingsgerichte stappen zetten. "Om aansluiting te houden bij de praktijk zijn er in onze jarenlange samenwerking altijd momenten geweest dat we de sprong moesten wagen van behoud naar nieuw initiatief. Die durf en veranderingsbereidheid heb je nodig en zit er gelukkig aan beide kanten in."

Meebewegen met ontwikkelingen bleek ook in 2020 hoognodig, toen COVID-19 een uitdaging vormde voor de praktijkgerichte opleidingen. "En nog steeds hadden we te maken met minimale vertraging en studeerden er gewoon mensen af", geeft Rick aan. "De basis van ons opleidingscentrum is dusdanig sterk verankerd dat we het onderwijs – ongeacht de omstandigheden – weten te continueren."

Blijvend boeien en binden

Natuurlijk is het voor Brabant Water essentieel om jonge talenten niet alleen op te leiden, maar ook vast te houden. "In de opleiding vragen we al veel eigenaarschap en verantwoordelijkheid van de studenten zelf", benoemt Rick. "Ook als ze voor Brabant Water aan het werk zijn kunnen ze zichzelf vanuit eigen initiatief ruimschoots blijven ontwikkelen op talent. Zo hopen we collega's te boeien, binden en tegelijkertijd te laten ervaren dat ze bij ons welkom zijn en blijven. Ons opleidingscentrum is daarvan misschien wel het ultieme voorbeeld: ik kan zeker twintig collega's aanwijzen die ooit zijn gestart met onze monteursopleiding en inmiddels zijn doorgestroomd naar andere, vaak complexe, technische functies binnen ons bedrijf. Volgens mij start goed werkgeverschap met zo'n initiatief: inzet op de groei van een professional die direct bijdraagt aan de continuïteit van het bedrijf. Mooier wordt het niet."

Risico en financiën

Als drinkwaterbedrijf zijn we primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de drinkwaterlevering in Brabant. Gezien het maatschappelijke belang van ons bedrijf gaan we met het beheersen en reduceren van risico's uiterst zorgvuldig om. Ook het belang van continuïteit staat in ons financieel beleid bovenaan.

Risicomanagement

Brabant Water NV is als drinkwaterbedrijf primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de drinkwaterlevering in ons voorzieningsgebied. Deze zorgplicht van bron tot kraan is het kader voor onze belangrijkste risico's.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en effectieve werking van het risicomanagement. De uitvoering is onderdeel van het reguliere werk van lijn- en projectverantwoordelijken. De afdeling Audit & Risk is verantwoordelijk voor de opzet van het systeem en verzorgt centraal de sturing en de periodieke rapportages. Evenals ondersteuning aan de lijn in het proces van risicobeoordeling, behandeling en controle.

Externe beoordeling van de interne beheersingsmaatregelen vindt plaats door de accountant voor zover die relevant zijn voor het oordeel over de jaarrekening en door middel van certificering (ISO 9001, 14001 en 45001) van het managementsysteem. De accountant rapporteert aan de Raad van Commissarissen en de Auditcommissie.

Brabant Water inventariseert jaarlijks in workshops haar risico's, beoordeelt deze en neemt vervolgens maatregelen ter beheersing. Belangrijke uitgangspunten voor het bepalen van de risicobereidheid zijn:

- **Veiligheid:** Drinkwater is een eerste levensbehoefte. De veiligheid en betrouwbaarheid van ons product mag niet aan twijfel onderhevig zijn.
- **Financiën:** Wij streven een gezonde financiële huishouding na. De bijbehorende risicobereidheid is afgeleid van het financieel sturingskader. Voor risico's die kunnen leiden tot overschrijding of het niet behalen van de tolerantiegrenzen, zoals de streefopvolgbaarheid, worden passende maatregelen genomen.

- **Reputatie:** Onze goede reputatie is een wezenlijk onderdeel van ons bestaansrecht. Onder het risico, dat onze strategische doelen om een duurzame en betrouwbare drinkwatervoorziening te handhaven niet worden behaald, verstaan wij ook het reputatierisico.

Op basis van de uitgangspunten beoordelen we onze risico's en nemen we passende beheersmaatregelen. Deze maatregelen omvatten zowel verankering in beleid en proces als de toepassing van passende technieken en het trainen van bewustzijn bij de medewerkers.

Ontwikkelingen 2020

2020 stond in het teken van corona, maar zeker ook van de klimaatverandering (droogte) en toename in het gebruik van water door onze klanten. Bij onze operationele risico's lag zeker in dit coronajaar de nadruk op de zorg voor de veiligheid van onze medewerkers. Daarnaast was er vanzelfsprekend aandacht voor het borgen van de betrouwbaarheid van de leidingen via assetmanagement en de beheersing van het cyber risico.

De belangrijkste risico's worden hieronder verder uitgediept, verdeeld in de categorieën strategische, operationele, financiële en compliance risico's.

Strategische risico's

De risico's van Brabant Water zijn te relateren aan onze strategische doelstellingen die bijdragen aan ons belangrijkste doelstelling 'Publiek vertrouwen'.

Bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van onze bronnen

Brabant Water NV maakt gebruik van grondwater als grondstof voor haar drinkwater. Bescherming van deze grondstof is essentieel voor de bereiding van drinkwater, nu en in de (verre) toekomst. We zijn alert op ontwikkelingen die de kwaliteit van het grondwater kunnen bedreigen zoals meststoffen, medicijnresten en stortingen van drugsafval. De droogte van de afgelopen drie jaar heeft ons nog meer bewust gemaakt van het belang van de kwantitatieve kant van een robuust watersysteem. Een transitie naar een dergelijk systeem is alleen te bereiken door intensieve samenwerking met andere partijen en zal forse (investerings) inspanningen vragen. De bescherming van de kwaliteit en kwantiteit is vormgegeven in het Strategisch Plan Watervoorziening 2020-2025. Hierin is een aantal sporen beschreven. Het eerste spoor is gericht op robuuste bronnen in een robuust watersysteem, waarbij we uitgaan van beschermen om te blijven. Een ander spoor is gericht op zo min mogelijk gebruik van drinkwater.

Maatregelen:

Provincie en Brabant Water NV werken samen aan de drinkwatervoorziening in de periode 2018-2022. In een bestuursovereenkomst zijn concrete afspraken gemaakt, onder andere over waterbesparing en inzet van bronnen. Ook werken

Provincie en Brabant Water NV samen om de drinkwatervoorziening in 2040 robuust te laten zijn, uitgaande van het Global Economy Scenario. Naast het robuust maken van de bronnen zetten we ook in op beïnvloeding van de vraagkant en inzet van alternatieve bronnen. Deze alternatieve bronnen zullen in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid niet alleen ingezet worden voor laagwaardig gebruik, maar ook voor het bereiden van drinkwater. Middels een adaptieve strategie zijn we voorbereid op de toekomst.

Ten aanzien van waterbeschikbaarheid werken we in verschillende gremia, zoals het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg, samen met Provincie, gemeenten, waterschappen, natuurorganisaties en de agrarische sector aan een robuust watersysteem waarin onze bronnen goed zijn ingebed.

Samen met deze partijen houden wij ook de ontwikkelingen op het gebied van grondwaterkwaliteit nauwlettend in de gaten. Wij werken actief mee aan programma's om overbesteding en gebruik van bestrijdingsmiddelen tegen te gaan. De kwaliteit van het grondwater bewaken wij met een intensief meetprogramma om tijdig verslechtering van de grondwaterkwaliteit te signaleren en hierop te kunnen reageren. In geval van stortingen van afval en lozingen treden we onmiddellijk op om ervoor te zorgen dat de verontreiniging direct wordt opgeruimd. Bij planvoorbereiding en besluitvorming van de diverse overheden over ontwikkelingen die een gevaar kunnen opleveren voor de kwaliteit van het grondwater, vragen wij constant aandacht voor ruimtelijke en milieukundige bescherming van onze grondwaterwinningen. Ook worden samen met de waterpartners gebiedsdossiers opgesteld, met bijbehorende uitvoeringsagenda's, gericht op bescherming van de bronnen.

In ons Deltaplan Waterbesparing zijn maatregelen opgenomen om de sterke groei van de watervraag 'tegendruk' te geven door minder gebruik van drinkwater en inzet van alternatieven voor laagwaardig gebruik. Activiteiten zijn onder andere het verhogen van de bewustwording bij onze huishoudelijke klanten, ondersteuning in waterbesparing bieden aan onze zakelijke klanten, bedrijfsinterne maatregelen zoals het plaatsen van spoelwaterterugwinunits en samenwerking in het watersysteem.

Bedreigingen van de kwaliteit van het drinkwater

De wettelijke eisen waaraan het drinkwater moet voldoen zijn opgenomen in het Drinkwaterbesluit. We stellen hoge eisen aan kwaliteit en veiligheid van het drinkwater en hanteren daarom strengere bedrijfsnormen om te voorkomen dat het drinkwater, na verloop van tijd, niet meer aan de wettelijke norm voldoet.

Maatregelen:

Jaarlijks rapporteren we de ILT over eventuele overschrijdingen van de wettelijke normen in het gehele bedrijfsproces. Het kwaliteitsmanagementsysteem is ISO 9001 gecertificeerd. Intern beschrijft het managementrapport waterkwaliteit de status van het waterkwaliteit ten opzichte van de bedrijfsnormen en of er afwijkingen of bevindingen zijn geconstateerd. Over 2020 zijn geen bijzondere afwijkingen te melden en voldoet de waterkwaliteit aan alle wettelijke normen.

Leveringszekerheid

De kwetsbaarheid van de uitgestrekte technische infrastructuur is een gegeven. Het belang van een ongestoorde drinkwatervoorziening voor de Brabantse burger en het bedrijfsleven is groot.

Maatregelen:

De grootste risico's ten aanzien van de fysieke drinkwatervoorziening zijn geanalyseerd. Op basis van de wettelijk voorgeschreven Verstorings-Risico-Analyse (VRA) zijn zowel dreigingen zoals cyber, inbraak en sabotage beschouwd, maar ook de gevaren zoals bosbrand, overstromingen, storm en stroomuitval. Ook de risico's van de Nationale Risicobeoordeling en de Risicoprofielen van de Veiligheidsregio's zijn hierbij meegenomen.

Aan de hand van de diverse scenario's is het gehele drinkwatersysteem getoetst op effecten zoals géén of beperkt water, gecombineerd met de omvang (wijk, dorp, stad) en duur (< 24 uur, < 1 week, > 1 week). Met een brede delegatie

specialisten zijn alle scenario's beschouwd en gewogen aan de hand van de VEWIN handreiking. De VRA 2019 is in 2020 goedgekeurd door de ILT en vormt een belangrijke bouwsteen voor het Leveringsplan Brabant Water 2020. Ook het Leveringsplan is inmiddels goedgekeurd door de ILT.

Digitalisering

De toenemende digitalisering vraagt om continue aanpassing en wendbaarheid. Dat doen we voor onze klant, maar heeft ook effect op onze medewerkers.

Maatregelen:

Er is een programmalijn voor klantstrategie waarin aandacht is voor de toenemende digitalisering. 2020 stond in het teken van de vervanging van ons klantsysteem dat in 2021 live zal gaan voor al onze klanten. Het systeem biedt een betere ondersteuning voor het integraal klantbeeld en voor ontwikkelingen in de toekomst.

Duurzame inzet van personeel

De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers neemt toe. Dit geldt ook voor het aantal medewerkers dat met pensioen gaat. De duurzame inzet van onze medewerkers vraagt om een andere aanpak gericht op de juiste medewerker op de juiste plek.

Maatregelen:

Vanuit het strategisch personeelsplanning traject heeft een goede inzet van onze medewerkers en het coachend leiding geven onze aandacht. De ontwikkelcyclus is veranderd in wat we noemen 'Het goede gesprek'; gedurende het jaar gaat een leidinggevende op regelmatige basis met een medewerker in gesprek over voortgang in (persoonlijke) ontwikkeling en werkresultaten. In de doorontwikkeling van onze sectoren is ingezet op het creëren van functiedifferentiatie waarna we nu aan de slag gaan met het vormgeven van loopbaanpaden.

Mede door corona, waarbij een groot deel van onze medewerkers noodgedwongen volledig thuis werkt, hebben we het traject om te komen tot een leiderschapsmodel voor Brabant Water verschoven naar 2021. Naast het leiderschapsmodel willen we werken aan de vertaling van de toekomst naar ontwikkeltrajecten voor onze medewerkers.

Het invullen van, vooral technische, vacatures blijft een aandachtspunt. Werving & selectie is met de komst van een adviseur Werving & Selectie doorontwikkeld wat leidt tot een betere invulling van vacatures. Om nieuwe, technische medewerkers aan te trekken leiden we in ons opleidingscentrum in Eindhoven monteurs op, zodat zij direct aan de slag kunnen.

Operationele risico's

Betrouwbaarheid van onze waterleidingen

De gemiddelde ouderdom van onze leidingen neemt langzaam toe en daarmee ook de storingsgevoeligheid.

Maatregelen:

Om dit risico te matigen passen we assetmanagement toe om een integrale balans tussen prestatie, risico's en kosten voor onze assets te bepalen. Hiermee vernieuwen we het leidingnet op de juiste plaatsen en op het juiste moment binnen budget. Verder passen we meer inspectietechnieken toe om het aandeel storingsafhankelijk onderhoud te verkleinen en het aandeel toestandsafhankelijk onderhoud te vergroten. Om te borgen dat de vernieuwing van het leidingnet niet een te grote impact heeft op de financiële positie is al geruime tijd geleden een voorziening Amovering leidingen getroffen waaruit de met de vernieuwing samenhangende verwijderkosten worden gedekt.

Incidenten en calamiteiten

In geval van een incident bestaat de kans dat er niet voldoende betrouwbaar drinkwater geleverd kan worden.

Maatregelen:

Een kleinschalig of lokaal incident wordt door de reguliere 24/7 parate storingsdienstorganisatie afgehandeld. Voor grotere incidenten, omvang, duur of effect, is er een Calamiteitenplan en een Calamiteitenorganisatie die ervoor zorgen dat de drinkwatervoorziening zo snel mogelijk hersteld wordt. In 2020 zijn er diverse oefeningen geweest. Bij de afhandeling van een groter incident is gehandeld volgens het Calamiteitenplan en zijn de lessons learned actief toegepast en gedeeld. Daarnaast is van de calamiteitenorganisatie gebruik gemaakt voor de Taskforce Corona binnen Brabant Water.

Betrouwbaarheid van onze informatievoorziening

De betrouwbaarheid van onze drinkwaterprocessen en klantgegevens is enorm belangrijk en onder andere verankerd in de Algemene Verordening Gegevens-verwerkingen (AVG) en de Wet Beveiliging Netwerk- en informatiesystemen (Wbni). We zien om ons heen een toename van cybercriminaliteit die ons ook zou kunnen raken.

Maatregelen:

Er is een actuele set van maatregelen voor beleid, organisatie, techniek en de mens. Onze maatregelen richten zich op zowel preventieve, detectieve als de correctieve fase. Ter voorkoming van incidenten zijn er diverse maatregelen zoals een firewall, IPS, kwetsbaarhedenbeheer en zijn we aangesloten bij het Nationaal Cyber Security Center voor het actief ontvangen en opvolgen van kwetsbaarheden. Om eventuele aanvallen op of misbruik van systemen en data te ontdekken zijn er detectieve maatregelen zoals actieve monitoring en logging op onze systemen en processen inclusief eventuele alarmering en opvolging. Mocht er een incident zijn, dan reageren we hierop volgens ingerichte

incident- en crisisprocessen waarbij we gebruik kunnen maken van een back-up en restore systeem om data veilig te stellen en onze dienstverlening op korte termijn te herstellen. Bij mogelijke effecten op onze bedrijfscontinuïteit is er een separaat bedrijfscontinuïteitsplan met daarbij een uitwijkmogelijkheid van onze data en processen naar een andere omgeving. Om te zorgen dat het beveiligingsniveau blijft aansluiten op de toenemende cyberdreiging is er een actief, risico gebaseerd verbeterprogramma om continu te verbeteren. We toetsen onze maatregelen door een actief intern controleprogramma, externe beveiligingstesten en een intern audit programma en rapporteren dit actief aan de directie. Er is jaarlijks aandacht voor het digiveiligheid bewustzijn van onze medewerkers. Voor de Wbni heeft er in 2020 een externe audit op kritische maatregelen plaatsgevonden. De vier daaruit gekomen verbetermaatregelen zijn opgenomen in het verbeterprogramma als onderdeel van het Leveringsplan.

Gezond en veilig werken

Gezond en veilig werken is een belangrijk speerpunt voor Brabant Water. Onze dienstverlening is belangrijk, maar de gezondheid en veiligheid van onze mensen gaat voor en daar sturen we bewust op. Ondanks genomen maatregelen hebben er toch in 2020 ernstige ongevallen plaatsgevonden.

Maatregelen:

De basis is gelegd om te komen tot een veiliger werkomgeving. In 2020 is de organisatie vastgesteld, zijn er toolboxen op gebied van veiligheid gegeven, zijn er frequent werkplekinspecties uitgevoerd, is een aantal RI&E's geactualiseerd en zijn anderen voor 2021 gepland, is een uitgebreide veiligheids campagne ingezet en is de incidenten app geïntroduceerd om het melden van gevaarlijke situaties en incidenten makkelijker te maken. We willen werken naar een veiliger werkomgeving door in 2021 het niveau van Veiligheidsladder 3 te bereiken. Veilig werken moet de standaard zijn: 'We werken veilig of we werken niet'.

Financiële risico's

Weerstandsvermogen

Het huidige weerstandsvermogen stelt ons in staat om belangrijke financiële tegenvallers op te vangen zonder grote effecten op de continuïteit van de drinkwatervoorziening of de tarifiering. Voorbeelden van tegenvallers zijn de gevolgen van slechte klimatologische omstandigheden, toename van gewassenschade, een stijging van het aantal klanten dat overgaat op een eigen bron, stijgende energieprijzen of het niet langer kunnen beschikken over één of meerdere productielocaties. De kans dat al deze omstandigheden zich tegelijkertijd voordoen, is klein.

Maatregelen:

Het effect van één van de genoemde voorbeelden op het weerstandsvermogen is overzienbaar. De intensivering van het programma voor vervanging van de meest risicovolle leidingen vergt extra investeringen (circa 25 tot 30 miljoen euro per jaar), die financieel zijn. Brabant Water voldoet ruimschoots aan de ratio's die banken verlangen voor solvabiliteit, debt ratio en dergelijke. Ook wordt voldaan aan de streefcijfers voor de solvabiliteit.

Treasury

Voor treasury geldt dat Brabant Water NV de richtlijnen volgt volgens het Financieel Statuut. Het statuut bestaat uit procedures en gedragslijnen ten behoeve van de financiële instrumenten. Het grootste financieel risico is een debiteurenrisico en een renterisico op haar uitstaande deposito's. Het renterisico op uitstaande schulden is gelet op het huidige volume en de huidige lage rentestand zeer beperkt.

Maatregelen:

Om het debiteurenrisico te beperken, is bepaald dat Brabant Water NV alleen mag beleggen in obligaties van banken en overheden met een Standard & Poors rating van ten minste A-.

We volgen de richtlijnen zoals die ook gelden voor lagere overheden. Om het renerisico te beperken, wordt momenteel een looptijd-maatstaf van de portefeuille nagestreefd van maximaal vijf jaar.

Exploitatie en investeringen

Risico's omtrent de exploitatiekosten en de investeringskosten moeten beheerst worden.

Maatregelen:

Er is een budget- en beleidscyclus en een intern controleplan met elk kwartaal een rapportage aan het directieteam. De afgelopen jaren waren er geen structurele afwijkingen tussen begroting en realisatie. Eventuele afwijkingen of verbeteringen in het intern controleplan worden actief opgepakt. Externe controle vindt plaats door de accountant; deze beperkt zich tot de risico's en interne beheersing voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole.

Compliance risico's

Drinkwaterwet

Voor een drinkwaterbedrijf is de naleving van de Drinkwaterwet met bijbehorende regelingen van essentieel belang.

Maatregelen:

De wettelijke verplichtingen zijn geïnventariseerd en geborgd in de interne procedures. Uit toetsingen en controles van ILT bleek dat Brabant Water NV voldoet aan de vereiste criteria en de wettelijke regels en daarvoor passende maatregelen heeft getroffen. Op basis hiervan is er een convenant ondertekend in 2016 over de wijze waarop ILT haar toezichthoudende taak uitoefent. In 2020 is het in 2019 gestarte overleg tussen Vewin en ILT over de opzet van een eventueel nieuw toezichtmodel vervolgd.

Overige wet- en regelgeving

Naast de Drinkwaterwet heeft compliance betrekking op alle overige relevante wet- en regelgeving. In 2020 is met name aandacht besteed aan (de komst van) de Omgevingswet, de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG) en Wet Beveiliging Netwerk en Informatiesystemen (Wbni).

Maatregelen:

In 2020 zijn de voorbereidingen voor de nieuwe Omgevingswet geïntensiveerd. Het Aanvalsplan Omgevingswet, gebaseerd op het door de drinkwatersector opgestelde Handboek Omgevingswet, is verder uitgewerkt. Dit plan heeft als doel, in overleg met de betrokken overheden, de belangen van Brabant Water NV zoals een duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening te borgen in de diverse Omgevingsvisies en Omgevingsplannen. Daarnaast borgt een interne werkgroep de wetgeving in de bedrijfsprocessen.

In 2020 heeft er een externe audit op de kritische maatregelen over de zorgplicht in de Wbni plaatsgevonden. De opvolging van verbeteringen is geborgd in het informatiebeveiligingsprogramma. Om de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG) actief op te volgen is er een actieve opvolging van datalekken. Daarnaast vinden er jaarlijks audits plaats om te zorgen dat dit actief blijft en continu verbetert.

Meldingsregister

Brabant Water moet overzicht houden op en relaties kunnen leggen tussen de eventuele inbreuken op wet- en regelgeving.

Maatregelen:

Brabant Water heeft in 2020 het compliancebeleid geactualiseerd. Hierbij is onder meer een centraal meldingsregister opgesteld. Dit register omvat onder andere meldingen over integriteit, ongewenst gedrag, wettelijke overtredingen inclusief de opvolging van meldingen en

verbeteringen. Elk kwartaal vindt er een terugkoppeling aan de directie plaats. Daarnaast voorziet het beleid in een jaarlijkse rapportage aan de Raad van Commissarissen over de hoeveelheid en opvolging van non-compliance signalen.

Met inachtneming van het gegeven dat een intern risicobeheersingsraamwerk nooit absolute zekerheid kan geven op het voorkómen van risico's, verklaart het Bestuur dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen toereikend inzicht geven, dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat de risicobeheersings- en controlesystemen in het verslagjaar naar behoren hebben gewerkt.

Financiën

Financieel beleid

Het verslagjaar 2020 wordt afgesloten met een positief resultaat van 8,9 miljoen euro, dat conform het in 2018 door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Hoofdelementen van dit financieel beleid zijn het handhaven van een gezonde verhouding tussen vreemd en eigen vermogen in combinatie met een inspanningsverplichting om bij de drie goedkoopste drinkwaterbedrijven van Nederland te horen. Dit toereikend weerstandsvermogen stelt ons in staat de in de komende jaren toenemende investeringen, in zowel leiding- als zuiverings- en winningsinfrastructuur financieel te houden en de uitdagingen aan te kunnen gaan die het veranderende klimaat ons zal gaan stellen.

Met een terughoudend tariefbeleid dat zich de laatste jaren kenmerkte door een stabilisatie of beperkte stijging van de tarieven zijn we voor huishoudens het op één na goedkoopste drinkwaterbedrijf; voor zakelijke klanten het goedkoopste. In verband met toenemende investeringen zal het tarief de komende jaren sterker stijgen dan in het verleden.

In 2020 zijn de variabele tarieven voor onze huishoudelijke klanten met 6% gestegen ten opzichte van 2019, terwijl het vastrecht met 5% daalde. Voor een gemiddeld huishouden was het netto effect nihil. Bij een gemiddelde inflatie over 2020 van 1,3% betekende dit in reële zin voor onze klanten dus een dalende waterrekening.

Resultaat 2020 ten opzichte van 2019

Het bedrijfsresultaat daalde met 11,3 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van een stijging van de bedrijfslasten. Het netto resultaat daalde ten opzichte van 2019 met 20,6 miljoen euro. De veel grotere daling van het netto resultaat is het gevolg van het wegvallen van het resultaat van de verkoop van Hydreco GeoMec die in 2019 heeft geleid tot een eenmalige baat van ruim 9 miljoen euro.

De stijging van de drinkwateropbrengsten bedroeg 7,8 miljoen euro. De afzet steeg als gevolg van het extreem droge voorjaar en de warme zomer met meer dan 8 miljoen m³. In combinatie met de stijging van het variabele tarief was dit goed voor 8,4 miljoen euro extra omzet. De prijs van het vastrecht is daarentegen gedaald, waardoor er uiteindelijk 2,6 miljoen minder opbrengsten uit vastrecht is gerealiseerd. Tot slot is in 2019 een verlies genomen over niet in rekening gebracht verbruik uit 2018 van 1,3 miljoen euro, terwijl in 2020 juist een positief resultaat genomen is over het in 2019 geschatte niet in rekening gebracht verbruik van bijna 0,7 miljoen euro.

De omzet van de 'engros'-levering lag nagenoeg op hetzelfde niveau als in 2019.

De omzet van de dochters (KWO-activiteiten, technische ondersteuning en exploitatie van installaties) is ten opzichte van 2019 met 0,7 miljoen euro gestegen, onder andere als gevolg van verdere groei van het aantal aangesloten woningen op KWO-installaties in Eindhoven, uitbreiding met twee KWO-installaties bij Fontys Hogescholen en een aanzienlijke groei in de dienstverlening door HydroScope BV.

De geactiveerde productie steeg als gevolg van toegenomen investeringsactiviteiten met 4,7 miljoen euro ten opzichte van 2019. De overige opbrengsten waren 3,2 miljoen euro lager dan in 2019. Dit heeft te maken met het wegvallen van de omzet uit geothermie. De overige opbrengsten hebben betrekking op de levering van producten en diensten die aan de waterlevering zijn gerelateerd, zoals administratieve dienstverlening aan derden ('meeliften').

Binnen de bedrijfslasten daalde het totaal aan salarissen en sociale lasten met 0,8 miljoen euro, onder andere als gevolg van een fte-reductie van bijna 2%. Ook is hier het effect zichtbaar van vervanging van gepensioneerde medewerkers met een, als gevolg van de in het verleden toegekende salarisgaranties, relatief hoog salaris door medewerkers die marktconform worden betaald. Daarnaast is er in tegenstelling tot 2019 sprake van een vrijval uit de voorziening arbeidsongeschiktheid.

De kosten van grond- en hulpstoffen waren hoger (1,7 miljoen euro) dan in 2019. Belangrijke oorzaak zijn de gestegen kosten van zowel energie als hulpstoffen. Hierbij is sprake van zowel een prijs- als een volume-effect. De post 'kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten' steeg met 18,6 miljoen euro sterk. Voornamelijk als gevolg van een sterke stijging van de dotaties aan de voorzieningen en een stijging van het aantal inleenkrachten. De overige bedrijfskosten zijn nagenoeg ongewijzigd.

De kapitaallasten (afschrijvingen, overige waarde-mutaties en financieringslasten) laten ten opzichte van 2019 een stijging zien van 2,1 miljoen euro. De afschrijvingen stegen met een bedrag van 1,7 miljoen euro. Deze stijging is veroorzaakt door toegenomen investeringsactiviteiten. Daarnaast is er sprake van een afboeking samenhangend met de verkoop van een aantal KWO-installaties.

Het saldo van financiële baten en lasten – waaronder ook opgenomen het relatieve aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen – is gedaald met 10 miljoen euro en is per saldo negatief. De daling is het gevolg van het wegvallen van de baat die in 2019 is gerealiseerd met verkoop van Hydreco GeoMEC BV.

Voorzieningen

In 2020 is het totale voorzieningenniveau per saldo gestegen met 24,5 miljoen euro. Deze stijging is in belangrijke mate het gevolg van enkele wijzigingen in de aannames op basis waarvan de dotatie aan de Voorziening amovering transport- en distributieleidingen wordt gevormd. De gemiddelde vervangingsprijs is verhoogd op basis van de werkelijke kosten, terwijl het aantal te vervangen kilometers leiding is verlaagd. Het cumulatieve effect van deze wijzigingen heeft geleid tot een hogere dotatie. Daarnaast is de disconteringsvoet die bij de verschillende voorzieningen wordt gehanteerd verlaagd, wat leidt tot een hogere dotatie.

Tot slot is in verband met de door Droogteschade.nl ingediende claims een forse dotatie gedaan aan de Voorziening Droogteschade grondwaterwinning van in totaal 10,9 miljoen euro.

Treasury

Brabant Water NV heeft in 2020 een negatieve kasstroom gerealiseerd. De investeringsuitgaven in met name vervanging van distributieleidingen en renovatie/nieuwbouw van waterproductiebedrijven zijn fors hoger geweest dan in 2019. Daarnaast zijn in het kader van het voorkomen van negatieve spaarrente de afdrachten aan het waterschap versneld betaald.

De gelden die niet direct noodzakelijk zijn voor hetzij operationele activiteiten hetzij voor het financieren van investeringen worden kortlopend uitgezet conform de richtlijnen vastgelegd in het Financieel Statuut van Brabant Water NV. Dit statuut voorziet in een zeer risicomijdend beleggingsbeleid waarbij aangesloten is bij bepalingen uit de Wet Financiering Decentrale Overheden en staat het aangaan van open posities middels derivaten niet toe. Overigens waren er ultimo 2020 überhaupt geen derivatencontracten aanwezig binnen Brabant Water NV.

Toegestane vermogenskosten (WACC) en solvabiliteit

Met de invoering van de Drinkwaterwet zijn met ingang van 2012 wettelijke eisen gesteld aan de toegestane hoogte van de vermogenskosten die betrekking hebben op drinkwateractiviteiten. Vermogenskosten zijn gedefinieerd als de kosten van eigen en vreemd vermogen. De kosten van vreemd vermogen zijn de rentelasten over de afgesloten leningenportefeuille; de kosten van eigen vermogen zijn gelijk aan het gerealiseerde resultaat.

Voor de jaren 2020 en 2021 zijn de vermogenskosten (WACC) gemaximeerd op 2,75% van het balanstotaal verminderd met de liquide middelen. Jaarlijks vindt aan de hand van de jaarrekening en na correctie voor niet-drinkwateractiviteiten door de Minister van I&M toetsing plaats of aan deze wettelijke eis is voldaan. Aan de hand van de voorliggende jaarrekening kan – na eliminatie van de niet-drinkwateractiviteiten – een WACC berekend worden van ongeveer 1%. Brabant Water NV blijft daarmee ruim binnen de voor 2020 wettelijk toegestane WACC. Naar verwachting zullen ook in 2021 de gerealiseerde vermogenskosten ruim onder het maximum blijven.

In de Drinkwaterwet is tevens vastgelegd dat de toegestane solvabiliteit een maximum kent van 70%. Hiervan kan (tijdelijk) afgeweken worden als een individueel bedrijf toekomstige verplichtingen kent waardoor een hoger maximum gerechtvaardigd is. Op grond van de enkelvoudige balans (de Drinkwaterwet reguleert namelijk uitsluitend drinkwateractiviteiten) kan de solvabiliteit per einde boekjaar berekend worden op 56,8%, dus ruim binnen het toegestane maximum.

In de Drinkwaterwet wordt de maximumsolvabiliteit gereguleerd. Vanuit financieel en beleidsmatig oogpunt is de vraag naar de te hanteren minimumsolvabiliteit minstens zo relevant. In 2018 is door de Algemene Vergadering vastgelegd dat de door Brabant Water NV na te streven solvabiliteit minimaal 50% dient te bedragen. Hoewel de solvabiliteit ten opzichte van 2019 2%-punt is gedaald wordt aan dit streven voldaan.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 is Brabant Water NV vennootschapsbelastingplichtig. Voor de wettelijke drinkwatertaken geldt een vrijstelling van vennootschapsbelasting op grond van artikel 8f lid 1 sub b Wet Vpb 1969. Dit betreft het merendeel van de activiteiten van Brabant Water NV. Activiteiten waar wel vennootschapsbelasting over betaald moet worden, zijn onder andere de dienstverlening aan derden (beheer terreinleidingen van bijvoorbeeld recreatieparken), verhuur van (voormalige) dienstwoningen, verpachting van grond en de verkoop van reststoffen. Naast de vrijstelling voor drinkwateractiviteiten heeft de Belastingdienst in 2018 een vrijstelling toegekend voor vrijwel alle diensten verleend aan HydroCare BV (verhuur van onroerend goed is uitgezonderd). Over 2020 moet over de niet vrijgestelde activiteiten door Brabant Water NV 0,2 miljoen euro vennootschapsbelasting worden betaald.

Investerings

In 2020 kwam voor een bedrag van circa 76 miljoen euro aan investeringswerken gereed en vond activering van deze werken plaats. De daadwerkelijke investeringsuitgaven over 2020 bedroegen 106 miljoen euro. Het verschil tussen de daadwerkelijke uitgaven en de waarde van de gereedgekomen investeringen wordt veroorzaakt door het verloop van de post 'Werken in uitvoering'.

De in financiële omvang belangrijkste investeringswerken in 2020 betroffen in de distributiesfeer de aanleg en vervanging van hoofd- en aansluitleidingen. In 2020 werd hiervoor een bedrag van 66 miljoen euro geïnvesteerd. In de productiesfeer werd voor een bedrag van 35 miljoen euro investeringen gedaan in bouw en renovatie van een aantal productielocaties.

Vooruitblik op 2021

Voor 2021 wordt een resultaat verwacht dat vergelijkbaar is met dat van 2020. De kosten zullen door een blijvend hoog niveau van dotaties aan de voorzieningen en prijsstijgingen voor met name hulpstoffen iets hoger uitvallen dan in 2020. De opbrengsten zullen, ondanks een lichte tariefsverhoging, nagenoeg op hetzelfde niveau blijven. We verwachten namelijk minder water af te zetten dan in het extreem droge en warme 2020.

Ook in 2021 zullen we net als in 2020 nog te maken hebben met de effecten van de coronacrisis. Onze medewerkers raken, zoals de meeste mensen, langzaam maar zeker coronamoe. Wij blijven uiteraard oog houden voor het fysieke en mentale welbevinden van onze medewerkers. De veiligheid van zowel medewerkers als klanten blijft voorop staan. We verwachten, mede doordat veel van onze zakelijke klanten ook in 2021 overheidssteun zullen ontvangen voor hun vaste lasten, geen gevolgen voor de bedrijfscontinuïteit. Hooguit zal, net als in 2020, de omzet uit verhuur van evenementenaansluitingen stagneren.

We verwachten dat de maatschappelijke roep om de natuur en het grondwater zoveel als mogelijk te ontlasten verder zal toenemen. We zullen dan ook actief op zoek gaan naar alternatieve bronnen. Dat zal in de toekomst gepaard gaan met een verhoging van ons toch al ambitieuze investeringsprogramma. De actieve omslag naar andere winningstechnieken zal ook impact hebben op ons personeelsbestand. We verwachten dat we in de nabije toekomst meer mensen zullen aannemen, waarbij meer dan voorheen de nadruk zal komen te liggen op innovatieve competenties.

In 2021 zullen de investeringen wederom meer dan 100 miljoen euro bedragen. Het gros van de investeringen betreft aanleg en vervanging van leidinginfrastructuur. Maar er wordt ook veel geïnvesteerd in nieuwbouw en renovatie van onze waterproductiebedrijven. Tot slot zal ook in 2021 nog verder geïnvesteerd worden in een nieuw klantinformatiesysteem.

Jaarrekening 2020

Geconsolideerde
jaarrekening

Geconsolideerde Balans per 31 december na resultaatbestemming

(Bedragen x 1.000 euro)

Activa	2020	2019
A Vaste activa		
I Immateriële vaste activa	30.510	29.591
II Materiële vaste activa	1.027.512	962.309
III Financiële activa	83.447	98.101
	1.141.469	1.090.001
B Vlottende Activa		
I Voorraden	610	529
II Vorderingen en overlopende activa	52.018	38.110
III Liquide middelen	3.430	16.290
	56.058	54.929
Totaal Activa	1.197.527	1.144.930
Passiva	2020	2019
C Eigen Vermogen		
I Gestort en opgevraagd kapitaal	278	278
II Wettelijke reserve	10.375	5.984
III Overige reserves	663.530	659.122
	674.183	665.384
D Vreemd Vermogen		
I Voorzieningen	201.013	176.470
II Langlopende schulden	255.342	233.912
III Kortlopende schulden en overlopende passiva		
a Kredietinstellingen	11.133	4.496
b Leveranciers	15.219	13.928
c Overige schulden	40.637	50.740
	66.989	69.164
	523.344	479.546
Totaal Passiva	1.197.527	1.144.930

Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening 2020

(Bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019	
E			
I	Netto omzet	191.844	183.652
II	Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	20.927	16.179
III	Overige bedrijfsopbrengsten	10.448	13.596
	Som der bedrijfsopbrengsten	223.219	213.427
F			
I	Kosten van grond- en hulpstoffen	17.288	15.602
II	Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	78.520	59.913
III	Lonen en salarissen	45.115	45.453
	Sociale lasten	12.318	12.798
IV	Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	36.866	35.179
V	Overige bedrijfskosten	16.450	16.476
	Som der bedrijfslasten	206.557	185.421
	Bedrijfsresultaat	16.662	28.006
G			
	Financiële baten en lasten		
	Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van obligaties	1.213	1.482
	Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	478	647
	Rentelasten en soortgelijke kosten	-9.007	-8.812
	Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	9.346	21.323
H			
	Belasting en resultaat deelnemingen		
	Belasting uit gewone bedrijfsuitoefening	-242	-1004
	Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-191	-1
	Resultaat uit verkoop deelnemingen	-	9.190
	Resultaat	8.913	29.508

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2020

(Bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Bedrijfsresultaat	16.662	28.006
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	36.866	35.179
Dotaties/vrijval voorzieningen	33.056	27.277
Amortisatie agio	571	643
	70.493	63.099
Mutaties in werkkapitaal:		
Handelsvorderingen	-4.683	4.903
Onttrekkingen aan voorzieningen	-8.513	-7.029
Onderhanden werk / voorraden	-81	-289
Handelscrediteuren	1.291	-1.195
Overige schulden en vorderingen	-5.490	10.467
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-17.476	6.857
Ontvangen interest	1.687	2.125
Betaalde interest	-9.003	-8.808
Betaalde winstbelasting	-242	-1.004
	-7.558	-7.687
Kasstroom uit operationele activiteiten	62.121	90.275
Investeringen in vaste en immateriële activa	-110.326	-91.135
Investeringen in financiële vaste activa	-10.000	-
Desinvesteringen in financiële vaste activa	14.868	2.312
Opbrengsten verkoop activa	471	10.422
Ontvangen investeringsbijdragen	13.061	11.272
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-91.926	-67.129
Aflossing langlopende schulden	-7.798	-2.458
Verstekte financiering	-	-23.000
Ontvangsten langlopende leningen	23.000	383
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	15.202	-25.075
Netto kasstroom boekjaar	-14.603	-1.929
Geldmiddelen 31 december 2020	-437	14.166
Geldmiddelen 1 januari 2020	14.166	16.095
Mutatie in geldmiddelen	-14.603	-1.929

Dit overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen zijn samengesteld uit de posten spaarrekeningen en banken rekening-courant (zoals opgenomen onder de liquide middelen) minus de post handelsbanken (zoals opgenomen in de post kredietinstellingen).

Overzicht totaalresultaat 2020

	2020	2019
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen	8.913	29.508
Totaalresultaat van de rechtspersoon	8.913	29.508

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van Brabant Water NV, statutair gevestigd te 's-Hertogenbosch (KvK 16005077), en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit: het leveren van drinkwater en industriewater, advisering op het gebied van legionellapreventie en het bouwen en onderhouden van KWO-installaties.

Groepsverhoudingen

Brabant Water NV staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is onderstaand opgenomen:

Naam	Statutaire zetel	Aandelen in het geplaatste kapitaal
Geconsolideerde maatschappijen		
1. HydroCare BV	Breda	100%
2. HydroScope BV	Breda	100% deelneming van 1
3. HydroBusiness BV	Breda	100% deelneming van 1
4. Hydreco BV	Breda	100% deelneming van 1

De belangrijkste transacties door Brabant Water NV met haar verbonden partijen bestaan uit het leveren van industriewater en de verhuur van kantoorruimte. De totale omvang van deze transacties bedroeg in 2020 circa 3,5 miljoen euro.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Brabant Water NV zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen, waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van Brabant Water NV. De financiële gegevens van Brabant Water NV zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruikmakend van art.2: 402 BW, is volstaan met een verkorte Winst- en Verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

Algemene grondslagen voor opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

- De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.
- De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders bepaald.
- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun

oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

- Als gevolg van afrondingen kunnen minimale verschillen ontstaan tussen de bedragen in de toelichtingen en de bedragen zoals vermeld in de balans en de Winst- en Verliesrekening.

Stelselwijziging

Als gevolg van een wijziging in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 252.317) dienen rentetoevoegingen bij voorzieningen voortaan als rentelast te worden gepresenteerd in plaats van als overige bedrijfskosten. Het betreft enkel een reclassificatie, waardoor er geen effect optreedt voor zowel vermogen als resultaat. In 2020 betreft het een bedrag van 8,0 miljoen euro, in 2019 een bedrag van 7,6 miljoen euro. Als gevolg van de verschuiving neemt het bedrijfsresultaat met dezelfde bedragen toe onder gelijktijdige verlaging van de financiële baten en lasten.

Schattingswijzigingen

De Voorziening amovering transport- en distributieleidingen wordt bepaald op basis van het aantal kilometers uit te nemen leidingen, het tempo waarin de uitname plaatsvindt, de gemiddelde uitnameprijs en de hoogte van inflatie en rente. Jaarlijks wordt beoordeeld of de schattingen nog valide zijn. Gelet op de lange opbouwperiode van de voorziening (60 jaar voor AC-leidingen en 90 jaar voor overige leidingen) en de daaraan inherent verbonden onzekerheden, vindt aanpassing van de schattingen pas plaats indien er sprake is van een voldoende zeker structureel effect en als de prijs respectievelijk de disconteringsvoet meer dan 10% respectievelijk 0,5%-punt afwijkt van de gehanteerde parameters.

In het verslagjaar heeft de jaarlijkse beoordeling geleid tot een aanpassing van de gemiddelde uitnameprijs en de disconteringsvoet. Bij de actualisatie van de meerjarenprognose van de voorziening bleek bij de jaarevaluatie van de medio 2019 gestarte nieuwe samenwerkingsvorm waarbij aannemers vrijwel het gehele proces voor hun rekening nemen (Samenwerking in de Keten) de algemene kosten, zoals het veiligheidsplan, verkeersafzettingen, straatwerk en dergelijke, voor een groter deel dan tot nu toe gebruikelijk is, werd toebedeeld aan de component verwijderen. Herbeoordeling van de lopende projecten heeft ons geleerd dat de door de aannemers gehanteerde toedeling een betere toedeling van de kosten oplevert. Dit leidt tot een aanzienlijke verhoging van de uitnameprijs. Hier staat tegenover dat er minder kosten geactiveerd worden en op termijn de afschrijvingslasten lager zullen uitvallen. In 2017 is besloten om, in afwachting van betere verwerkingstechnieken voor AC, bij vervanging AC-leidingen tijdelijk te laten liggen, indien de grondeigenaren hiermee instemmen. Zodra die betere verwerkingstechniek er zou zijn, zouden deze buiten gebruik gestelde leidingen alsnog worden verwijderd. In 2019 is gebleken dat de ontwikkelingen van een nieuwe verwerkingstechniek stagneren. Naar verwachting zal ook op middellange termijn dan ook geen alternatief voor het verwerken van AC beschikbaar komen. In 2019 is aangenomen dat ruim 30% van de AC-leidingen bij vervanging buiten bedrijf zal worden gesteld in plaats van uitgenomen. Dit percentage wordt, in verband met de minder grote effecten, wel jaarlijks bijgesteld en wel op basis van het vijf-jaars-gemiddelde en is in 2020 verhoogd naar 38%. Op basis hiervan is het te verwachten

uitnametempo van met name AC-leidingen voor de komende jaren verder neerwaarts bijgesteld.
Tot slot is op basis van de hiervoor gemelde rekenregels de disconteringsvoet verlaagd van 3,1 naar 2,55%.

De aanpassing van de rente heeft ook gevolgen voor de voorziening Amovering Productiemiddelen,
Diensttijdgratificaties en Arbeidsongeschiktheid.

Tevens is het aantal instromers op basis waarvan de Voorziening arbeidsongeschiktheid wordt bepaald gewijzigd.
In 2019 werd gerekend met 8 nieuwe instromers, in 2020 is dat aantal gedaald naar 5.

De effecten van de schattingswijzigingen zijn hieronder weergegeven:

Effect aanpassen rente

Totaal van dotatie en vrijval bij oude rente amovering leidingen	27.810.000
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe rente amovering leidingen	-29.714.000
Totaal van dotatie en vrijval bij oude rente amovering productielocaties	1.016.500
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe rente amovering productielocaties	-1.048.100
Totaal van dotatie en vrijval bij oude rente diensttijdgratificaties	106.000
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe rente diensttijdgratificaties	-101.000
Totaal van dotatie en vrijval bij oude rente arbeidsongeschiktheid	-350.781
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe rente arbeidsongeschiktheid	337.996
Effect aanpassen rente	-1.943.385

Effect aanpassen prijs amovering leidingen

Totaal van dotatie en vrijval bij oude prijs	12.782.000
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe prijs	-23.057.000
Effect aanpassen prijs voor amovering leidingen	-10.275.000

Effect aanpassen tempo en aantal kilometers amovering leidingen

Totaal van dotatie en vrijval bij oude aantal kilometers en uitnamegraad	13.352.000
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe aantal kilometers en uitnamegraad	-12.782.000
Effect tempowijziging	570.000

Effect aanpassen instroom voorziening arbeidsongeschiktheid

Totaal van dotatie en vrijval bij oude instroom	-144.640
Totaal van dotatie en vrijval bij nieuwe instroom	337.996
Effect aanpassen parameters voorziening arbeidsongeschiktheid	193.356

Totaal effect op het resultaat **-11.455.029**

Impact corona

Vanaf maart 2020 heeft het coronavirus in belangrijke mate het leven bepaald. In financiële zin is de impact van corona voor Brabant Water zeer beperkt gebleven. De omzet is slechts op een enkel onderdeel, zoals de verhuur van evenementenaansluitingen, lager dan vorig jaar. Ook het aantal oninbare bedragen is niet toegenomen. Corona heeft ook geleid tot lagere kosten. Zo is bijvoorbeeld een aantal opleidingen niet doorgegaan en zijn niet urgente storingen grotendeels uitgesteld. Ook andere niet acute werkzaamheden achter de voordeur, zoals meterverwisselingen zijn tijdelijk gestaakt.

Op de bedrijfsvoering heeft corona uiteraard wel impact gehad. Er is grootschalig thuis gewerkt en waar nog wel werd doorgewerkt, zijn tal van maatregelen getroffen om de gezondheid van onze medewerkers zo veel als mogelijk te borgen. Werkzaamheden achter de voordeur, zoals inspecties, monsternames aan de tap en meterverwisselingen, zijn uitgesteld, tijdelijk gestaakt of op een andere manier (bemonstering op buitenkranen) uitgevoerd.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht indien die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de "Toelichting niet uit de balans blijvende verplichtingen". Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

In het treasurystatuut staan de kaders benoemd omtrent het beheersen van risico's. In het vigerende statuut is het gebruik van renteafscherpende instrumenten toegestaan ter beheersing van het renterisico op zekere kasstromen. Er mag geen gebruik worden gemaakt van financiële instrumenten waarbij een open positie wordt aangegaan. Met andere woorden: de eventuele verliezen moeten altijd gelimiteerd zijn. Er zijn door Brabant Water NV momenteel geen derivaten afgesloten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de kosten verminderd met de cumulatieve afschrijving en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld. De geactiveerde goodwill samenhangende met de overname van de NV Tilburgse Waterleiding-Maatschappij wordt afgeschreven in twintig jaar. Geactiveerde software wordt afgeschreven in een periode die gelijk is aan de periode waarvoor het onderhoud aan de software is gecontracteerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap en haar groepsmaatschappijen krachtens een financiële leaseovereenkomst het economisch eigendom hebben, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit materiaalkosten, directe arbeidskosten en een toerekenbaar deel van de indirecte productiekosten.

De kosten die samenhangen met verplichtingen inzake de ontmanteling en verwijdering van distributie- en transportleidingen en het herstel van de terreinen bij de productielocaties zijn opgenomen onder de post voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. Kosten voor groot onderhoud worden geactiveerd volgens de componentenmethode.

De toegepaste afschrijvingstermijnen zijn:

Technische gebouwen	45 jaar
Reinwaterkelders	90 jaar
Kantoorgebouwen	40 jaar
Terreinvoorzieningen	15 jaar
Leidingen en kabels op terreinen	60 jaar
Machines en installaties	3-30 jaar
KWO-installaties	20-30 jaar
Industriewaterinstallaties	3-30 jaar
Transport- en distributieleidingen niet AC	90 jaar
Transport- en distributieleidingen AC	60 jaar
Telecommunicatiekabels	33 jaar
Watermeters	15 jaar
Aansluitleidingen	33 jaar
Inrichting, inventaris en computerapparatuur	3-5 jaar
Transportmiddelen	4-6 jaar
Terreinen en niet gebonden activa	Op deze activa wordt niet afgeschreven

Financiële vaste activa

De niet geconsolideerde deelnemingen waarop invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden (bij gebrek aan voldoende gegevens om de nettovermogenswaarde te bepalen) gewaardeerd op basis van het zichtbaar eigen vermogen (vermogensmutatiemethode), doch niet lager dan nihil.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en (indien van toepassing) onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Deelnemingen met een negatieve waarde volgens de vermogensmutatiemethode worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor de schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen. De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke oninbaarheid. De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties (beursgenoteerd) behoren niet tot een handelsportefeuille en worden aangehouden tot het einde van de looptijd en worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Effecten worden bij aankoop opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Er vindt geen afwaardering plaats naar lagere marktwaarde, tenzij er sprake is van een reële kans op onvolledige terugbetaling van de hoofdsom.

Vorraden

De voorraden betreft onderhanden projecten waarbij de adviesdiensten reeds (gedeeltelijk) zijn uitgevoerd maar nog niet (volledig) zijn gefactureerd. Deze post is gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voor de voorzieningen amovering transport- en distributieleidingen, amovering productielocaties en diensttijdgratificaties geldt dat deze contant zijn gemaakt tegen een reële rente van 0,55%. Deze is gebaseerd op het saldo van een gemiddelde lange rente van 2,55% en een gemiddelde verwachte inflatie van 2%. De rente is afzonderlijk als rentelast verantwoord.

Voorziening amovering transport- en distributieleidingen

Op grond van concessies heeft Brabant Water NV de plicht om de transport- en distributieleidingen te verwijderen op het moment dat deze niet meer operationeel zijn. In de situatie waar dit niet formeel geregeld is, bestaat er wel een feitelijke verwijderingsverplichting gelet op het aantoonbare beleid. De voorziening wordt opgebouwd gedurende de levensduur van de leidingen, op basis van schattingen van de in de toekomst te verwachten uitgaven. Voor een nadere uiteenzetting van de in de bepaling van de omvang van de voorziening betrokken parameters wordt verwezen naar de 'Toelichting op de geconsolideerde balans'.

- **Voorziening amovering productielocaties**

Alle productielocaties liggen op terreinen met een ecologische bestemming, waarop de verplichting rust om deze na gebruik weer in de oorspronkelijke staat terug te brengen. De voorziening wordt opgebouwd gedurende de gemiddelde levensduur van de productielocaties, op basis van schattingen van de in de toekomst te verwachten uitgaven. Voor een nadere uiteenzetting van de in de bepaling van de omvang van de voorziening betrokken parameters wordt verwezen naar de 'Toelichting op de geconsolideerde balans'.

- **Voorziening droogteschade grondwaterwinning**

De voorziening droogteschade grondwaterwinning wordt opgenomen voor de geschatte kosten die naar verwachting voortvloeien uit de per balansdatum lopende verplichtingen uit hoofde van schades in relatie tot de agrarische sector en de natuur die hun oorsprong vinden in wateronttrekkingen in het verleden. Ten laste van de voorziening komen de kosten die voortvloeien uit het honoreren van (historische) claims. Voor een nadere uiteenzetting van de in de bepaling van de omvang van de voorziening betrokken parameters wordt verwezen naar de 'Toelichting op de geconsolideerde balans'.

- **Voorziening diensttijdgratificaties**

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot toekennen van diensttijdgratificaties is een voorziening gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag gebaseerd op de contante waarde en rekeninghoudend met de blijf- en sterftekans.

Deze voorziening is gevormd om de toekomstige exploitatieverliezen op een KWO-installatie van Hydreco in de regio Tilburg te dekken.

- **Voorziening arbeidsongeschiktheid**

Deze voorziening heeft betrekking op kosten uit hoofde van uitkeringen aan (oud)medewerkers die een uitkering ontvangen vanwege arbeidsongeschiktheid en die ten gevolge van het eigenrisicodragerschap voor rekening komen van Brabant Water NV.

Pensioenverplichtingen

De groep Brabant Water NV heeft diverse pensioenregelingen. De Nederlandse regelingen worden gefinancierd door opdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten ABP, Zwitserleven en Delta Lloyd. Binnen alle pensioenregelingen geldt een middelloonsysteem. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de Winst- en Verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten van de groep en worden in de balans dan opgenomen in een voorziening. Ultimo 2020 (en 2019) waren er voor de groep geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De dekkingsgraden van de pensioenfondsen bedroegen per ultimo 2020 93,2% (ABP), 163% (Zwitserleven) en 126,5% (Delta Lloyd).

Langlopende schulden, kortlopende schulden en overlopende passiva

Opgenomen leningen, schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De bijdragen die Brabant Water NV ontvangt voor de aanleg van vaste activa worden gepassiveerd onder de langlopende schulden. Deze bijdragen worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de Winst- en Verliesrekening gebracht. De bijdragen worden in hetzelfde tempo afgeschreven als de afschrijvingstermijn van de bijbehorende activa.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Netto omzet

Onder netto omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar gerealiseerde afzet water en het vastrecht, onder aftrek van de over de omzet geheven belastingen. Er is sprake van een gespreide meteropname waardoor per balansdatum niet al het waterverbruik feitelijk is afgerekend. Op basis van de afzetgegevens van de

pompstations en de ervaringscijfers ten aanzien van lekverliezen wordt de te factureren gerealiseerde afzet over het verslagjaar bepaald. Hierbij wordt voor het distributieverlies een percentage van 3,2% (2019: 3,0%) gehanteerd, gebaseerd op het langjarige gemiddelde van het werkelijke distributieverlies.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend. Bij de jaarafgrenzing worden facturen met een lagere waarde dan 5.000 euro niet aan een nadere beoordeling onderworpen.

Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf betreft de toegerekende prestaties van personeel aan immateriële en materiële vaste activa die in eigen beheer vervaardigd zijn of werkzaamheden die ten laste van een voorziening worden gebracht. Opbrengsten voortvloeiend uit de geactiveerde productie worden verantwoord op het moment dat het materieel vast actief wordt vervaardigd of ten laste van een voorziening wordt gebracht en er derhalve kosten worden gemaakt. De geactiveerde kosten worden aan dezelfde periode toegerekend.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de bedragen die aan derden in rekening zijn gebracht voor de levering van goederen of diensten. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de prestaties zijn verricht. De kostprijs van deze prestaties wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Bedrijfslasten

De bedrijfs- en overige lasten zijn bepaald op basis van historische kostprijen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa bedragen een vast percentage van de historische kostprijs. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten omvatten de rentebaten en -lasten, de kosten die samenhangen met het aantrekken van vreemd vermogen evenals de eventuele koersverschillen hierop en waardeveranderingen en uitkeringen van financiële vaste activa.

Dividend

Dividend wordt verantwoord in het jaar waarin besloten is tot het uitkeren van dividend.

Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Een eventueel verkoopresultaat wordt bepaald door het ontvangen verkoopbedrag te verminderen met eventuele vorderingen op de deelneming en te verminderen met de waarde van het aandeel in de deelneming aan het begin van het boekjaar.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts (nominaal) worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is. Voor Brabant Water NV geldt dat zij met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelastingplichtig is. Alle activiteiten die verband houden met haar wettelijke taken zijn echter vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Hieronder valt het merendeel van de door Brabant Water NV uitgevoerde taken. Daarnaast is een vrijstelling verkregen voor diensten geleverd aan HydroCare BV (met uitzondering van de verhuur van het kantoorpand).

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen onder aftrek van het debetsaldo binnen de gezamenlijke kredietfaciliteit van Brabant Water NV en haar dochters bij de Rabobank. Winstbelastingen, betaalde en ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De overige effecten worden voor zover dit betrekking heeft op aangekochte obligaties en meegekochte agio als een investering in (financiële) vaste activa aangemerkt (uitgave uit investeringsactiviteiten). Eventuele lossingen van obligaties worden gerubriceerd onder desinvesteringen. De ontvangen aflossing van verstrekte leningen (dit betreft de posten 'Overige vorderingen' en de 'Door hypotheek gedekte leningen' van de financiële vaste activa) wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als ontvangsten uit verstrekte leningen in het kader van financieringsactiviteiten aangemerkt. Voor het gedeelte dat betrekking heeft op nieuwe verstrekte leningen wordt dit als verstrekte financiering (uitgave uit financieringsactiviteiten) aangemerkt.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van een financieel leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december

(Bedragen x 1.000 euro)

Activa

A-I Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op softwaresystemen, verworven geothermieconcessies en op de goodwill samenhangende met de overname van de NV TWM. De samenstelling en het verloop van deze post is als volgt:

	2020			
	Software systemen	Software systemen in aanbouw	Goodwill	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2019	8.865	2.211	42.353	53.429
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019	-8.054	-	-15.784	-23.838
Boekwaarde per 31 december 2019	811	2.211	26.569	29.591
Investeringsuitgaven	52	4.754	-	4.806
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen 2020	-	-	-	-
Afschrijvingen 2020	-306	-	-3.582	-3.888
Boekwaarde per 31 december 2020	558	6.965	22.987	30.510

De software in aanbouw betreft het nieuwe klantinformatiesysteem. Hiervan is de ontwikkeling gestart in 2019, afronding wordt verwacht in 2021. Een fractioneel deel (34 grootzakelijke klanten) is reeds in bedrijf genomen, maar het leeuwendeel gaat pas volgend jaar live. Om die reden start de afschrijving ook pas dan. Een deel van de ontwikkelkosten zijn overigens rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. Dit betreft de extra kosten die als gevolg van het door COVID-19 verplicht testen op afstand zijn opgetreden. Deze extra kosten voegen geen waarde toe aan het project en zijn om die reden niet geactiveerd.

A-II Materiële vaste activa

	2020
Aanschafwaarde per 31 december 2019	1.839.718
Afschrijvingen t/m 31 december 2019	-877.409
Boekwaarde 31 december 2019	962.309
Investeringsuitgaven 2020	106.106
Afschrijvingen 2020	-38.224
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen 2020	-2.679
	65.203
Boekwaarde per 31 december 2020	1.027.512

De afschrijvingen en desinvesteringen zijn verantwoord onder de post afschrijvingen in de Winst- en Verliesrekening. Bij verkoop van vaste activa wordt een eventueel restant van de boekwaarde in mindering gebracht op de opbrengst. Een eventuele verkoopopbrengst wordt in mindering op de afschrijvingen gebracht. De desinvesteringen in 2020 bestaan voornamelijk uit de verkoop door Hydreco BV van de KWO-installaties in appartementencomplexen. De verkoop was het resultaat van een strategische heroriëntatie op de gewenste product-marktcombinatie. Verder bestaat deze post grotendeels uit het administratief afwickelen van de restantboekwaarde van nog niet geheel afgeschreven distributieleidingen die zijn verwijderd. Het aandeel van deze leidingen in het totaal is beperkt. Bovendien zijn er ook leidingen die pas na het verstrijken van de afschrijvingstermijn worden verwijderd, zodat dit geen aanleiding vormt om de afschrijvingstermijn van de leidingen aan te passen.

Materiële vaste activa	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Leidingen in distributie gebied	Andere vaste middelen en niet aan bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2019	298.597	386.254	1.029.074	55.236	70.557	1.839.718
Investeringsuitgaven in 2020	-	2.726	-	27	103.284	106.037
Desinvesteringen in 2020	-	-	-3.708	-2.028	-92	-5.828
In gebruik gestelde materiële vaste activa 2020	644	8.017	62.493	5.082	-76.167	69
Aanschafwaarde per 31 december 2020	299.241	396.997	1.087.859	58.317	97.582	1.939.996
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019	-144.722	-239.021	-448.957	-44.703	-6	-877.409
Afschrijvingen in 2020	-4.689	-14.961	-14.833	-3.741	-	-38.224
Afgeschreven deel desinvesteringen in 2020	-	-1	2.914	1.732	-	4.645
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2020	-149.411	-255.479	-460.876	-46.712	-6	-912.484
Boekwaarde per 31 december 2020	149.830	141.518	626.983	11.605	97.576	1.027.512
Boekwaarde per 31 december 2019	153.875	147.233	580.117	10.533	70.551	962.309

A-III Financiële vaste activa

	2020	2019
Overige effecten	23.163	37.941
Overige vorderingen	52.637	52.284
Andere deelnemingen	7.607	7.798
Door hypotheek gedekte leningen	40	78
Totaal	83.447	98.101

Overige effecten

Een deel van de liquiditeiten wordt belegd in obligaties van instellingen die bij het aangaan van de overeenkomst voldoen aan de eisen die zijn vastgelegd in het financieel statuut van Brabant Water NV.

Het verloop van de post overige effecten in 2020 is als volgt:

Overige effecten	2020
Stand per 31 december 2019	37.941
Aankopen 2020	-
Verkopen 2020	-1.046
Overgeboekt naar overige vorderingen	-13.525
Amortisatie agio/disagio 2020	-207
	-13.732
Boekwaarde per 31 december 2020	23.163

De beurswaarde van de obligaties op 31 december 2020 is 37.637.000 euro (ultimo 2019 was dit 39.312.000 euro). De overboeking naar overige vorderingen (onder de vlottende activa) betreft de obligaties die in 2021 zullen worden afgelost.

Overige vorderingen

In de overige vorderingen zijn onder meer twee leningen (in totaal 40 miljoen euro) aan het Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch (WBB), een deposito ter waarde van 5 miljoen euro en een vordering uit hoofde van een financial lease ter waarde van bijna 6 miljoen euro opgenomen. De aflossingen hebben betrekking op de financial lease die met Vion is overeengekomen, terwijl de uitzettingen betrekking hebben op het voormelde deposito en de verrekening van het resultaat inzake het afvalwaterzuiveringscontract met Vion.

Het verloop van de post overige vorderingen in 2020 is als volgt:

	2020
Stand per 31 december 2019	52.284
Nieuwe uitzettingen 2020	5.760
Aflossingen 2020	-407
Overgeboekt van vlottende activa	-5.000
Boekwaarde per 31 december 2020	52.637

In 2021 zal 0,4 miljoen euro van deze vorderingen afgelost worden.

Voor de vordering uit hoofde van de financial lease geldt dat het betreffende activum niet in juridisch eigendom is van Brabant Water NV.

Het verloop van de financial lease is als volgt:

	2020
Stand per 31 december 2019	5.679
Aflossingen 2020	-402
Boekwaarde per 31 december 2020	5.277

Het totaal van de onverdiende rentebaten over de resterende leasetermijn bedraagt 2,8 miljoen euro.

Het verloop van de bruto investering is als volgt:

Bruto investering bij aanvang lease	7.114
Reeds afgeschreven deel	-1.434
Te ontvangen leasebetalingen	
Binnen 1 jaar	-843
In jaar 2 tot en met 5	-2.723
Vanaf jaar 6	-2.114
Waarde na afloop leasetermijn	-

Andere deelnemingen

De niet-geconsolideerde deelnemingen betreffen:

Deelneming	Aandeel	Waardering
NV Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch	40,00%	6.018
Aqualab Zuid BV	32,50%	873
KWH Water BV	13,20%	629
Water Fund Holland BV	28,10%	-
Aquaminerals BV	19,90%	87
Boekwaarde		7.607

Het verloop van deze post is als volgt:

	2020
Stand per 31 december 2019	7.798
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-192
Boekwaarde per 31 december 2020	7.606

Het negatieve resultaat heeft betrekking op Aqualab Zuid.

Door hypotheek gedekte leningen

De door hypotheek gedekte leningen betreffen de gelden die in het verleden door de vennootschap ter beschikking zijn gesteld aan het personeel van Brabant Water NV. Er worden geen nieuwe hypotheekleningen meer aangegaan.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2020
Stand per 31 december 2019	78
Aflossingen 2020	-38
Boekwaarde per 31 december 2020	40

B Vlottende activa

B-I Voorraden

De voorraden betreft onderhanden projecten. Het gaat hierbij om reeds gestarte advieswerkzaamheden die nog niet zijn afgerond en derhalve nog niet zijn gefactureerd. Deze worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van het onderhanden werk. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop. De positie onderhanden werk bedraagt 3,3% van de totale omzet die met de advieswerkzaamheden is gerealiseerd.

B-II Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa hebben een kortlopend karakter (< 1 jaar), met uitzondering van de post vooruitbetaalde gebruiksrechten.

	2020	2019
Overige vorderingen en transitoria	37.264	21.921
Handelsdebiteuren	11.963	12.840
Vooruitbetaalde gebruiksrechten	2.741	3.272
Vorderingen op personeel	50	78
Totaal	52.018	38.110

Overige vorderingen en transitoria

Hierin is opgenomen de post nog te factureren watergelden; dit betreft het deel van de omzet drinkwater dat op 31 december 2020 nog gefactureerd moet worden op basis van de gerealiseerde afzet minus de in rekening gebrachte voorschotten. Als gevolg van de extreem hoge afzet zal bij de jaarafrekening in 2021 veelal moeten worden bijbetaald waardoor deze post met meer dan 5 miljoen euro is gestegen ten opzichte van 2019. Daarnaast is in deze post opgenomen het gedeelte van de obligaties dat in het volgend boekjaar tot uitkering komt. In het verslagjaar is deze post bijna 10 miljoen euro hoger dan in 2019. Verder zijn in deze post onder andere nog begrepen de leveringen en diensten die na het verslagjaar gefactureerd zijn en de nog te ontvangen rente op de obligaties.

Handelsdebiteuren

Hierin zijn opgenomen alle openstaande vorderingen in het kader van waterleveringen en de levering van andere diensten. De vorderingen zijn tegen de geamortiseerde kostprijs opgenomen. In het verslagjaar is een voorziening opgenomen ter hoogte van 192.000 euro (ultimo 2019 165.000 euro) voor mogelijk niet inbare vorderingen.

Vooruitbetaalde gebruiksrechten

In 2010 is een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van glasvezelkabels ten behoeve van het datatransport voor de besturing van de productielocaties. De huurovereenkomst heeft een looptijd van 15 jaar en is, middels twee aanvullende betalingen in 2016, geheel bij vooruitbetaling voldaan. In 2019 is een aanvullende huurovereenkomst gesloten voor een drietal extra glasvezelverbindingen. Deze zijn aan de eerdere huurovereenkomst toegevoegd en expireren op hetzelfde moment als de reeds eerder afgesloten overeenkomst.

De vrijval per jaar wordt bepaald door de totale verplichtingen toe te rekenen aan de jaarschijven. Voor de gebruiksrechten geldt dat deze relatief eenvoudig om te zetten zijn in liquide middelen. Dientengevolge zijn zij geïnclassificeerd als kortlopend.

	2020
Glasvezelkabelnet per 31 december 2019	3.272
In 2020 vooruitbetaald glasvezelnet	-
Toerekening glasvezelkabelnet 2020	-531
Boekwaarde per 31 december 2020	2.741

Vorderingen op personeel

De vorderingen op personeel hebben betrekking op onder andere de financiering van computers en fietsen.

B-III Liquide middelen

	2020	2019
Spaarrekeningen	-	10.000
Banken rekening courant	3.430	6.290
Totaal	3.430	16.290

De liquide middelen zijn in lijn met de negatieve kasstroom afgenomen. Ondanks de lage spaarrente is er, gezien de op middellange termijn te verwachten uitstroom van middelen door toenemende investeringen, voor gekozen de aanwezige liquiditeiten niet langjarig te beleggen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Passiva

C Eigen Vermogen

C-I Gestort en opgevraagd kapitaal

	2020
Maatschappelijk kapitaal	1.000
Niet geplaatst kapitaal	-722
Stand per 31 december 2020	278

Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 10.000.000 aandelen van € 0,10 nominaal. De aandelen luiden op naam en zijn in eigendom van gemeenten en de Provincie Noord-Brabant.

C-II Wettelijke reserve

	2020
Stand per 31 december 2019	5.984
Vermogensmutatie 2020	4.391
Stand per 31 december 2020	10.375

Dit betreft de wettelijke reserve deelnemingen. De mutatie in 2020 betreft de geactiveerde uren van het nog in ontwikkeling zijnde nieuwe klantinformatiesysteem. Zodra het nieuwe systeem succesvol in gebruik is genomen, zal de wettelijke reserve weer vrijvallen naar de overige reserves.

C-III Overige reserves

	2020
Stand per 31 december 2019	659.122
Resultaat 2020	8.913
Correctie resultaat deelnemingen 2019	-114
Naar wettelijke reserve	-4.391
Mutatie 2020	4.408
Stand per 31 december 2020	663.530

Na het vaststellen van de jaarrekening 2019 heeft er nog een correctie plaatsgevonden in de resultaatbepaling van Hydrocare. Deze negatieve mutatie van 114.000 euro is in 2020 rechtstreeks gecorrigeerd op het eigen vermogen.

Overzicht verloop eigen vermogen:

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Wettelijke reserve	Overige reserves	Bestemmings- reserve	Totaal
Stand per 31 december 2019	278	5.984	659.122	-	665.384
Correctie resultaat deelnemingen 2019	-	-	-114	-	-114
Mutatie wettelijke reserve	-	4.391	-4.391	-	-
Resultaat 2020	-	-	8.913	-	8.913
Eigen Vermogen per 31 december 2020	278	10.375	663.530	-	674.183

D Vreemd Vermogen

D-I Voorzieningen

Voor verplichtingen waarvoor in de toekomst uitgaven moeten worden gedaan en die hun oorsprong vinden in het boekjaar of voorafgaande boekjaren zijn voorzieningen gevormd.

	2020	2019
Amovering transport- en distributieleidingen	167.756	153.553
Amovering productielocaties	11.444	11.091
Droogteschade grondwaterwinning	20.656	9.718
Diensttijdgratificaties	330	356
KWO-exploitatie	-	587
Arbeidsongeschiktheid	827	1.165
Totaal	201.013	176.470

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Saldo					Saldo 31-12-2020
	31-12-2019	Toevoeging	Rente	Vrijval	Onttrekkingen	
Amovering transport- en distributieleidingen	153.553	25.798	3.916	-	-15.511	167.756
Amovering productielocaties	11.091	766	282	-19	-676	11.444
Droogteschade grondwaterwinning	9.718	13.321	3.746	-6.129	-	20.656
Diensttijdgratificaties	356	92	9	-	-127	330
KWO-exploitatie	587	-	-	-587	-	-
Arbeidsongeschiktheid	1.165	6	29	-191	-182	827
Totaal	176.470	39.983	7.982	-6.926	-16.496	201.013

De vrijval van ruim 6 miljoen euro betreft voornamelijk een herberekening van de bestaande voorzieningen bij met name Waterproductiebedrijf Tilburg en Vlijmen. Vanaf 2020 is nieuw instrumentarium beschikbaar gekomen waarmee de schade zal worden berekend. Zie hiervoor ook de toelichting bij de voorziening droogteschade grondwaterwinning.

Het verloop van de uitgaven voor de voorzieningen is als volgt:

	Uitgaven binnen een jaar	Vanaf jaar 6
Amovering transport- en distributieleidingen	11.749	985.782
Amovering productielocaties	198	21.505
Droogteschade grondwaterwinning	-	-
Diensttijdgratificaties	67	50
KWO-exploitatie	-	-
Arbeidsongeschiktheid	141	377
Totaal	12.155	1.007.714

De nominaal verwachte uitgaven na vijf jaar zijn in bovenstaand overzicht contant gemaakt naar 31 december 2020.

Voorziening amovering transport- en distributieleidingen

Op het moment dat een leiding wordt vervangen door een nieuwe leiding is Brabant Water NV op grond van veel concessievoorwaarden verplicht om de oude leiding uit de grond te nemen. Waar de concessievoorwaarden dat niet voorschrijven, acht Brabant Water NV zich hiertoe uit maatschappelijk oogpunt verplicht, omdat zij zich verantwoordelijk voelt voor het handhaven van een zo schoon mogelijke ondergrond.

Om een gestructureerde, noodzakelijke vervanging van de oude leidingen te verkrijgen, is een vervangingsplan over een groot aantal jaren opgesteld met de bijbehorende kosten. Gelet op het feit dat de toekomstige kosten goed zijn in te schatten, is het treffen van een voorziening voor verwijderingskosten daarom de geëigende weg om een stabiel kostenverloop en daarmee een stabiel tariefbeleid te bewerkstelligen. De voorziening is gebaseerd op onderbouwde schattingen van de te verwijderen aantallen kilometers leidingen, de daaraan verbonden kosten en de verwijderingsmomenten. De voorziening wordt opgebouwd vanaf het moment van aanleg leiding (omdat de verplichting feitelijk altijd heeft bestaan en buiten gebruik gestelde leidingen altijd zijn verwijderd) tot het moment van verwijdering.

Jaarlijks wordt beoordeeld of de schattingen nog valide zijn. Gelet op de lange opbouwperiode van de voorziening (60 jaar voor AC-leidingen en 90 jaar voor overige leidingen) en de daaraan inherent verbonden onzekerheden, vindt aanpassing van de schattingen pas plaats indien er sprake is van een voldoende zeker structureel effect en als de prijs respectievelijk de disconteringsvoet meer dan 10% respectievelijk 0,5%-punt afwijkt van de gehanteerde parameters. In 2020 zijn drie belangrijke wijzigingen doorgevoerd. Ten eerste is de prijs verhoogd in verband met een gewijzigde toedeling van algemene kosten van een project aan aanleg en verwijderen. Deze wijziging is gemaakt naar aanleiding van de evaluatie van het nieuwe contract dat met aannemers is gesloten waarbij de aannemers verantwoordelijk zijn voor het gehele proces van ontwerp tot en met uitvoering (Samenwerking in de Keten). Daarnaast is het percentage AC-leidingen dat bij vervanging niet wordt uitgenomen verhoogd op basis van praktijkcijfers. Tot slot is de rekenrente verlaagd van 3,1% naar 2,55%. Voor een verdere inhoudelijke toelichting op deze schattingswijzigingen verwijzen wij naar de 'Algemene grondslagen voor opstelling van de geconsolideerde jaarrekening'.

Voorziening amovering productielocaties

Deze voorziening is gevormd ter bestrijding van de kosten voor het slopen en verwijderen van buiten gebruik gestelde gebouwen en installaties van de waterproductiebedrijven. Bij het vernieuwen of staken van een productielocatie worden de bestaande gebouwen afgebroken en afgevoerd. Alle productielocaties liggen op terreinen met een ecologische bestemming, waarop de verplichting rust om deze na gebruik weer in de oorspronkelijke staat terug te brengen. Op de locaties, waar deze verplichting niet op rust, acht Brabant Water NV zich hiertoe uit maatschappelijk oogpunt verplicht. De kosten worden geraamd per locatie. Uitgangspunt is dat technische gebouwen na 45 jaar worden afgebroken en terreinleidingen na 90 jaar worden verwijderd. Bij de vorming van de voorziening blijven de reinwaterkelders buiten beschouwing, aangezien gebleken is dat bij sloop/nieuwbouw van onze waterproductiebedrijven de reinwaterkelders vrijwel altijd in stand blijven.

Voorziening droogteschade grondwaterwinning

Deze voorziening is gevormd voor uitgaven ter zake van schades die hun oorsprong vinden in wateronttrekkingen in het verleden. De schade wordt op grond van wettelijke regelingen berekend vanaf twintig jaar voorafgaande aan het moment van claimen. Vanaf deze periode wordt aan de hand van de onttrekkingen van de betreffende productielocatie de verwachte schadeuitkering berekend en verhoogd met de wettelijke rente. Zodra de definitieve schade is vastgesteld, wordt deze ten laste van de voorziening uitgekeerd. Daarna wordt jaarlijks de schade uitgekeerd en direct ten laste van de exploitatie gebracht. In het verslagjaar is een belangrijke extra dotatie gedaan in verband met nieuw ingediende claims. De belangrijkste hiervan betreft de claim die Droogteschade.nl heeft ingediend. De claims van Droogteschade.nl bestrijken al onze waterproductiebedrijven. In de zomer van 2020 is het instrumentarium waarmee de schade kan worden becijferd (Waterwijzer Landbouw versie 2.0) beschikbaar gekomen. We hebben op basis van deze methodiek en het hydrologische Brabant Model een inschatting gemaakt van de hoogte van die claim. Hierbij is uitgegaan van een gemiddeld geclaimd gebied per claimant van 26 hectare gemengd bedrijf. Daarnaast is ervan uitgegaan dat gemiddeld circa 60% van de grondbezitters zich uiteindelijk meldt. Dit percentage is gebaseerd op onze ervaring met bestaande regelingen waar we een gemiddeld claimpercentage verwachten van 55%. Terwijl we bij de gebieden waar nog geen regeling is, uitgaan van een claimpercentage van 65%. Indien het aantal claims 5%-punt afwijkt, levert dit een verschil van circa 3 miljoen euro op. Bij de herberekening zijn tevens aanpassingen gemaakt voor de hoogte van de reeds getroffen voorziening bij onze waterwingebieden in Veghel, Loosbroek, Gilze, Gilzerbaan en Waalwijk. We hebben op basis van de huidige informatie de best mogelijke schatting gemaakt, maar hierbij geldt dat er de nodige (inherente) onzekerheden zijn waardoor de definitieve hoogte van de droogteschade sterk kan afwijken.

Voorziening diensttijdgratificaties

Afhankelijk van het aantal jaren dat een werknemer onafgebroken in dienst is geweest bij een bedrijf dat aangesloten is bij de vigerende landelijke cao, wordt een éénmalige gratificatie toegekend als percentage van het inkomen per maand. Voor deze uitkering is een voorziening getroffen. Berekend wordt per medewerker wanneer de eerstvolgende gratificatie uitgekeerd wordt en tegen welk bedrag. Conform afspraken in de cao zijn met ingang van 2016 deze gratificaties opgenomen in een persoonsgebonden budget, met uitzondering van de gratificatierechten voor medewerkers die op 1 januari 2016 55 jaar of ouder waren. Zij behouden hun recht op een gratificatie.

Voorziening KWO-exploitatie

Deze voorziening was gevormd om de toekomstige exploitatieverliezen op een KWO-installatie van Hydreco BV in de regio Tilburg te dekken. Door de verkoop van deze installatie zijn de verliezen in één keer genomen en is de voorziening komen te vervallen.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Per 1 juli 2010 is Brabant Water NV eigen risicodragers voor de WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten). Dit betekent dat WGA-uitkeringen aan (oud-)medewerkers die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn verklaard door het UWV worden verhaald op Brabant Water NV. Per ultimo 2019 waren er elf (oud-)medewerkers waarvan met redelijke zekerheid vaststaat dat Brabant Water NV de komende jaren een uitkeringsplicht heeft.

D-II Langlopende schulden

	2020	2019
Bijdragen	206.731	200.665
Schulden aan kredietinstellingen	48.611	33.247
Totaal	255.342	233.912

Bijdragen

Onder bijdragen worden verstaan de eenmalige bijdragen die in rekening zijn gebracht voor de aanleg van materiële vaste activa. De samenstelling en ontwikkeling van deze post is als volgt:

	Distributie- leidingen	Aansluitleidingen	KWO installaties en geothermie	Totaal
Stand per 31 december 2019	95.548	103.942	1.175	200.665
Bijdragen 2020	3.336	9.596	-	12.932
	98.884	113.538	1.175	213.597
Vrijval 2020 ten gunste van de Winst- en Verliesrekening	-1.230	-5.525	-111	-6.866
Stand per 31 december 2020	97.654	108.013	1.064	206.731

De ontvangen bijdragen ten behoeve van aansluitleidingen vallen in 33 jaar vrij; dit is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de op deze bijdragen betrekking hebbende activa. De bijdragen ontvangen voor de aanleg van distributieleidingen vallen, gelijk aan de afschrijvingstermijn van de leidingen zelf, in 60 (waar het bijdrage voor AC-leidingen betreft), dan wel 90 jaar vrij. De bijdragen KWO-installaties worden afgeschreven over een periode gelijk aan de contractduur van de bijbehorende installatie. De totale vrijval wordt ten gunste van de post afschrijvingen in de Winst- en Verliesrekening gebracht.

Overzicht van schulden aan kredietinstellingen

	0%	0-1%	1-2%	2-3%	3-4%	4-5%	7-8%
Beginstand 2020	1.136	24.000	6.750	-	-	-	1.361
+ Leningen	-	23.000	-	-	-	-	-
- Aflossingen 2021*	1.088	1.000	5.000	-	-	-	-
- Extra aflossingen	48	-	500	-	-	-	-
Eindstand 2020	-	46.000	1.250	-	-	-	1.361
Jaar van aflossing	0%	0-1%	1-2%	2-3%	3-4%	4-5%	7-8%
2022	-	1.000	1.000	-	-	-	-
2023	-	1.000	250	-	-	-	-
2024	-	1.000	-	-	-	-	-
2025	-	1.000	-	-	-	-	-
2026	-	18.000	-	-	-	-	-
2027	-	1.000	-	-	-	-	1.361
2029	-	23.000	-	-	-	-	-
	-	46.000	1.250	-	-	-	1.361

* De aflossingen 2021 zijn verantwoord onder D-III a): Kredietinstellingen.

De aangetrokken lening betreft een trekking onder de bestaande kredietfaciliteit met de Europese Investeringsbank.

D-III Kortlopende schulden en overlopende passiva

a. Kredietinstellingen

Deze schulden hebben een kortlopend karakter (<1 jaar). Aan geldgevers aangaande kortlopende schulden zijn geen zekerheden verstrekt.

	2020	2019
Handelsbanken	3.867	2.123
Aflossingen langlopende schulden volgend verslagjaar	6.020	2.182
Nog te betalen rente	1.246	191
Totaal	11.133	4.496

b. Leveranciers

De schulden aan leveranciers zijn tegen de nominale waarde opgenomen. Inbegrepen is een bedrag van 4,3 miljoen euro, waarvoor de facturen pas in 2021 zijn ontvangen, terwijl de prestaties reeds in 2020 zijn geleverd.

c. Overige schulden

	2020	2019
Incasso afdrachten voor derden	6.804	16.654
Belastingen en sociale lasten	11.209	11.579
Pensioenpremies	700	672
Personeel	17.195	15.828
Vooruit ontvangen investeringsbijdragen	672	543
Overige schulden en overlopende passiva	1.923	3.442
Waarborgsommen	2.134	2.022
Totaal	40.637	50.740

De daling van de incasso-afdrachten hangt samen met het feit dat om liquiditeitsoverschotten, waarover negatieve rente dient te worden betaald, te voorkomen een deel van de afdrachten sinds het voorjaar versneld plaats vindt. Daarnaast heeft de afdracht met betrekking tot 2019 net na de jaarwisseling plaatsgevonden, terwijl dit in 2020 net voor de jaarwisseling is gebeurd.

De schulden aan personeel betreffen in belangrijke mate nog uit te betalen (IB)-verlofuren en vakantiegeld. Daarnaast is hierin begrepen de tegoeden van het personeel uit hoofde van de zogenaamde bonusspaarregeling. De daling van de overige schulden hangt samen met een snellere facturering door onze leveranciers waardoor het bedrag aan nog te ontvangen facturen lager is. Waarschijnlijk hangt dit samen met de coronacrisis waardoor leveranciers korter op de bal zitten.

Toelichting niet uit de balans bijkomende rechten en verplichtingen

Er is nog voor 38,9 miljoen euro te ontvangen aan goederen en diensten, waarvoor wel een opdracht is verstrekt. De verplichting uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomsten bedraagt over de resterende looptijd in totaal 137.000 euro. Hiervan vervalt binnen 1 jaar 56.000 euro (2021) en na 5 jaar 2.000 euro (2025).

In de financieringsovereenkomst tussen de Rabobank en Hydrocare BV is opgenomen dat de inventaris, de vorderingen op derden en voorraden zijn verpand aan de Rabobank. Aan de door de Rabobank verstrekte langlopende geldlening zijn door Hydrocare zekerheden verstrekt, bestaande uit hypotheek (op recht van opstal 12.500.000 euro) op de gronden en/of installaties die in bezit zijn van Hydrocare BV en haar deelnemingen.

Op 30-12-2020 heeft Hydrocare overeenstemming bereikt om vanuit haar deelneming Hydreco BV de KWO installaties bij appartementencomplexen te verkopen. De opbrengst van deze transactie bedraagt 8.700.000 euro. Deze transactie is per 1 maart 2021 afgerond. De waardering van de betreffende KWO-installaties is met circa 1 miljoen euro aangepast tot deze lagere verkoopprijs. Hydrocare BV heeft zich bij wijze van zelfstandige verbintenis ten behoeve van VION in Boxtel, garant gesteld voor nakoming van de overeenkomst tussen Hydreco BV en VION Boxtel BV, hetgeen is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst tot realisatie en exploitatie van een afvalwaterzuiveringsinstallatie. De resterende looptijd van deze overeenkomst bedraagt 8 jaar.

Toelichting op de geconsolideerde Winst- en Verliesrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

E Som der bedrijfsopbrengsten

E-I Netto omzet

De opbrengst drinkwater en ander water wordt verantwoord op basis van de berekende omzet vanuit de gerealiseerde afzet. Deze methode garandeert dat de gepresenteerde omzet zo goed mogelijk aansluit met de gerealiseerde afzet. Jaarlijks wordt over het jaar voorafgaand aan het verslagjaar een confrontatie gemaakt tussen de werkelijk afgerekende omzet en de berekende omzet.

'Technische ondersteuning en exploitatie installaties' betreft voornamelijk uitgevoerde risicoanalyses, periodieke onderzoeken, opstellen beheersplannen en periodieke audits van de beheersplannen.

	2020	2019
Drinkwater	169.813	162.031
Ander water	6.263	6.364
Technische ondersteuning en exploitatie installaties	6.550	6.303
Koude-warmteopslag	5.240	4.865
En gros levering	3.978	4.089
Totaal	191.844	183.652

De omzet in drinkwater in het eigen voorzieningsgebied is in 2020 7,8 miljoen euro hoger dan in 2019. De afzet steeg als gevolg van het extreem droge voorjaar en de warme zomer met meer dan 8 miljoen m³. In combinatie met een stijging van het variabele tarief was dit goed voor 8,4 miljoen euro extra omzet. De prijs van het vastrecht is daarentegen gedaald, waardoor er uiteindelijk 2,6 miljoen minder opbrengsten uit vastrecht is gerealiseerd. Tot slot is in 2019 een verlies genomen over niet in rekening gebracht verbruik uit 2018 van 1,3 miljoen euro, terwijl in 2020 juist een positief resultaat genomen is over het geschatte niet in rekening gebracht verbruik van bijna 0,7 miljoen euro.

	Opbrengst 2020	2019	Afzet * 1.000 m ³ 2020	2019
Drinkwater	169.813	162.031	186.500	178.542
En gros levering	3.978	4.089	7.666	7.685
Totaal drinkwater	173.791	166.120	194.166	186.227

E-II Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

Dit betreft kosten van afdelingen die toegerekend zijn aan materiële vaste activa en activa in uitvoering die in eigen beheer zijn vervaardigd, alsmede de toegerekende kosten van afdelingen die ten laste van de voorzieningen worden gebracht.

E-III Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten zijn begrepen alle opbrengsten aan de waterlevering gerelateerde producten en diensten. Ons bedrijf beoogt een meerwaarde te bieden aan haar klanten door het aanbieden van een totaalpakket van waterzorg op maat. Uitgangspunt hierbij is dat met dergelijke activiteiten een neutrale dan wel een positieve bijdrage wordt geleverd aan het bedrijfsresultaat.

	2020	2019
Diverse opbrengsten	4.189	7.151
Administratieve boetes	1.641	1.885
Brandvoorzieningen	2.172	2.141
Meeliften op de nota door derden	1.488	1.379
Pachten, huur en jachtrechten	771	801
Subsidies	187	237
Totaal	10.448	13.596

De daling van de diverse opbrengsten wordt verklaard uit het wegvallen van de omzet van Hydreco GeoMec. Deze dochter van Hydreco is ultimo 2019 verkocht. De daling van het bedrag aan administratieve boetes is te wijten aan de grotere coulance die vanaf maart 2020 bij het intreden van de coronacrisis is betracht. Klanten worden langer in staat gesteld om een betalingsregeling te treffen.

F Bedrijfslasten

F-I Kosten van grond- en hulpstoffen

	2020	2019
Energie	8.066	7.588
Materialen	5.922	5.206
Chemicaliën	3.028	2.564
Rein- en ruwwater	272	244
Totaal	17.288	15.602

De kosten van zowel energie als chemicaliën zijn gestegen als gevolg van een toename in de afzet in combinatie met een prijsstijging.

F-II Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

	2020	2019
Uitbesteed onderhoud	18.208	18.304
Ingeleend personeel	13.930	10.618
Andere bedrijfskosten	6.861	6.393
Onderzoek, advies en ontwikkeling	3.993	4.059
Kosten accountantsorganisatie	357	258
Afvoeren en storten afval	1.434	975
Dotaties voorzieningen en vrijval	33.737	19.306
Totaal	78.520	59.913

De kosten van ingeleend personeel zijn gestegen als gevolg van de toenemende investeringsopgaven waarbij een steeds groter aantal inleenkrachten ingehuurd wordt voor bemensing van de verschillende projecten. Daarnaast is ten behoeve van de implementatie van het nieuwe klantinformatiesysteem een groot deel van de reguliere bezetting van onze sector Klant ingezet op het testen en ontwikkelen van het nieuwe systeem en tijdelijk vervangen door uitzendkrachten. De stijging van de andere bedrijfskosten komt voor een belangrijk deel door de inplandige renovatie van het hoofdkantoor en door een toename van sloopwerkzaamheden op een aantal waterproductiebedrijven, waar grootschalige nieuwbouw of renovatie plaatsvindt. De stijging van de kosten voor het afvoeren en storten van afval komt door de intensivering van de vervanging van oude leidingen. Dit brengt ook meer stortkosten met zich mee. Daarnaast is er meer slib geruimd dan vorig jaar.

De stijging van de dotaties aan de voorzieningen wordt hieronder specifiek toegelicht.

Kosten accountantsorganisatie

	2020	2019
Controle van de jaarrekening	209	202
Andere controleopdrachten	111	56
Andere niet-controlediensten	37	0
Fiscale adviesdiensten	0	0
Totaal	357	258

De accountantskosten worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gemaakt en niet op basis van het boekjaar waarop de controle betrekking heeft. In 2020 zijn er extra kosten gemaakt in verband met de verbetering van de IT-controls.

Dotaties voorzieningen en vrijval

De post dotaties voorzieningen en vrijval betreft de volgende posten:

	2020	2019
Amovering transport- en distributieleidingen	25.798	13.286
Amovering productielocaties	747	545
Droogteschade grondwaterwinning	7.192	5.475
Totaal	33.737	19.306

De dotatie aan de Voorziening amovering transport- en distributieleidingen is met name hoger als gevolg van een verhoging van de gehanteerde meterprijs in combinatie met de gewijzigde aanname met betrekking tot de gehanteerde disconteringsvoet. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar hetgeen vermeld is bij de Schattingswijzigingen. De stijging van de dotatie aan de voorziening Droogteschade grondwaterwinning is een combinatie van enerzijds een uitbreiding van de voorziening in verband met de door Droogteschadeclaim.nl ingediende claims en een gedeeltelijke vrijval van de voor de winningen Gilze en Gilzerbaan getroffen voorzieningen.

F-III Lonen en salarissen

	2020	2019
Lonen en salarissen	45.209	45.090
Dotatie/vrijval diensttijdgratificaties	92	50
Dotatie/vrijval arbeidsongeschiktheid	-186	313
Totaal mutaties in personeelsvoorzieningen	-94	363
Totaal lonen en salarissen	45.115	45.453
Pensioenlasten	6.711	6.758
Sociale premies	5.607	6.040
Totaal sociale lasten	12.318	12.798
Totaal	57.433	58.251

Gewogen gemiddeld aantal personeelsleden naar voltijdbanen

	2020	2019
Brabant Water NV	672	674
HydroCare BV	63	73
Totaal	735	747

In 2020 bedroeg de CAO-stijging 2,5%. Het totaal aantal fte is met 12 gedaald. Het merendeel van deze daling wordt verklaard uit de verkoop van Hydreco GeoMec BV. Het daarbij betrokken personeelsbestand is overgegaan naar de koper. Door een groot verschil in de voorziening arbeidsongeschiktheid (vrijval in 2020 tegenover een forse dotatie in 2019) zijn de loonkosten per saldo gedaald. Als gevolg van een daling van de WIA-premie en een stijging van de door het UWV betaalde uitkeringen is ook het bedrag aan sociale premies gezakt.

Bezoldiging Raad van Commissarissen en Bestuur

De bezoldigingen van de Raad van Commissarissen alsmede van het Bestuur vinden plaats op basis van het bezoldigingsbeleid zoals dat door de Algemene Vergadering vastgesteld is in haar vergaderingen van respectievelijk 20 juni 2002 en 24 juni 2011.

Sinds 1 januari 2013 vallen de Raad van Commissarissen en het Bestuur onder de Wet Normering Topinkomens (WNT) met de daarbij behorende normen en overgangsperiodes. De bezoldigingsmaxima voor de Raad waren voor 2020 en 2019 respectievelijk 30.150 en 29.100 euro (voorzitter) en 20.100 en 19.400 euro (leden). De bezoldigingsmaxima voor de bestuurder bedroegen respectievelijk 201.000 en 194.000 euro. De bezoldigingen van de Raad van Commissarissen en het Bestuur voldeden over het verslagjaar 2020 aan alle wettelijke vereisten van de WNT-1 en WNT-2 (inclusief het overgangsrecht) en hebben op basis daarvan een goedkeurende WNT-verklaring van de accountant.

Onderstaand zijn de bezoldigingselementen weergegeven volgens de definities zoals voorgeschreven in de WNT, uitgedrukt in euro's exclusief btw. De corresponderende vergelijkende cijfers uit 2018 zijn tussen haakjes weergegeven.

Raad van Commissarissen

Naam		Belastbaar loon	
		2020	2019
Mevrouw drs.ir. J.M. Driessen	Lid	9.095	8.918
Mevrouw drs. C.J.M.A. van Esch	Lid	8.952	8.688
De heer H.B. Hieltjes	Lid	8.978	8.688
De heer mr. J.M.L. Niederer	Voorzitter	12.013	11.584
De heer M.W.A.M. van Stappershoef	Lid	8.934	8.688

Voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen maakten gedurende geheel 2020 en 2019 deel uit van de Raad van Commissarissen.

Bestuur

Het Bestuur van Brabant Water NV bestaat uit één persoon: tot 1 september 2020 was dat de heer drs. G.J. van Nuland. Hij had een arbeidscontract op fulltime-basis, daterend uit 2001. De bezoldigingsnorm voor 2020 bedroeg voor de heer Van Nuland (naar rato) 134.000 euro. De gerealiseerde overschrijding is toegestaan op grond van het overgangsrecht. Vanaf 1 september is de bestuurder de heer drs. R.A.M. van Dongen. Hij heeft een arbeidscontract op fulltime-basis. De individuele bezoldigingsnorm voor de heer Van Dongen bedroeg over 2020 67.000 euro. Ook zijn bezoldiging voldoet aan de eisen van de WNT.

	R.A.M. van Dongen	G.J. van Nuland	
	2020	2020	2019
Salaris	56.068	100.696	183.536
Overige belastbare emolumenten met betrekking tot 2020		11.381	20.425
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies en dergelijke)	7.602	38.196	55.424
Fiscale bijtelling leaseauto	3.329	3.289	4.869
Vergoeding ingevolge Art. 2.10 lid 1 van de WNT		75.000	
Totaal overige belastbare emolumenten met betrekking tot 2018			3.313
Totaal overige belastbare emolumenten met betrekking tot 2015			47.131

F-IV Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	2020	2019
Materiële vaste activa	38.224	37.413
Immateriële vaste activa	3.889	3.775
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen	2.091	956
Opbrengsten verkoop vaste activa	-471	-369
Bijdragen leidingen en KWO-installaties	-6.867	-6.596
Totaal	36.866	35.179

De afschrijvingen zijn ten opzichte van 2019 met name gestegen als gevolg van de activering van een aantal gerenoveerde waterproductiebedrijven en een stijging van het aantal geactiveerde vervangen distributieleidingen. De stijging van de post desinvesteringen en overige waardeverminderingen houdt verband met de verkoop van enkele KWO-installaties.

Bij buitengebruikstelling van vaste activa wordt het restant van de boekwaarde direct afgeschreven. Bij eventuele verkoop wordt de verkoopopbrengst geheel in mindering gebracht op de afschrijving.

F-V Overige bedrijfskosten

	2020	2019
Kantoorkosten	7.798	7.640
Belastingen en overheidsheffingen	5.389	5.006
Andere personeelskosten	2.384	3.074
Gebruiksrechten	532	504
Oninbare vorderingen	347	253
Totaal	16.450	16.476

Het totaal van de overige bedrijfskosten is nagenoeg ongewijzigd. De stijging van de kantoorkosten en belastingen wordt geheel gecompenseerd door lagere andere personeelskosten. De kantoorkosten zijn iets gestegen als gevolg van een stijging van licentiekosten. Als gevolg van de coronacrisis is het aantal thuiswerkplekken enorm gestegen met een stijging van het aantal softwarelicenties tot gevolg. De stijging van de belastingen en overheidsheffingen vindt zijn oorzaak in de hogere afzet waardoor ook de grondwaterheffingskosten zijn gestegen. De daling van de andere personeelskosten komt voornamelijk door lagere reiskosten. Een belangrijk deel van de medewerkers heeft vanaf medio maart voornamelijk thuis gewerkt en komt sindsdien niet meer in aanmerking voor een reiskostenvergoeding. Ook zijn als gevolg van de coronacrisis de opleidingskosten aanmerkelijk gedaald.

G Financiële baten en lasten

	2020	2019
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van obligaties	1.213	1.482
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	478	647
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.024	-1.204
Rente opgenomen in voorziening	-7.983	-7.608
Totaal	-7.316	-6.683

De rentebaten en opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van obligaties hebben betrekking op uitstaande geldleningen, aangekochte obligaties, het verkoopresultaat op obligaties en hypotheekverstrekking aan personeel. De inkomsten uit obligaties zijn gedaald, omdat gedurende het jaar een tweetal obligaties hun einde looptijd hebben bereikt en een tweetal obligaties voortijdig is verkocht vanwege een dalende rating. De vrijgekomen middelen zijn gestald op deposito's, die een beperkte negatieve rente kennen.

De rentelasten hebben betrekking op rekeningcourant kredieten en langlopende geldleningen. Deze zijn gedaald als gevolg van de extra aflossing die Hydrocare heeft kunnen doen vanwege de verkoop van Hydreco GeoMec ultimo 2019.

De post rente opgenomen in voorziening was voorheen gerubriceerd onder de overige bedrijfskosten. De reclasificatie is het gevolg van een wijziging in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

H Belasting en resultaat deelnemingen

	2020	2019
Belasting uit gewone bedrijfsuitoefening	-242	-1.004
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-191	-1
Resultaat uit verkoop deelnemingen	-	9.190
Totaal	-433	8.185

Vanaf 1 januari 2016 is vennootschapsbelasting verschuldigd over de winst die gerealiseerd wordt op alle activiteiten die niet voortvloeien uit de wettelijke taken van Brabant Water NV. Dit brengt met zich mee dat niet alleen de activiteiten van Hydreco BV zijn belast (Hydreco BV was al vennootschapsbelastingplichtig), maar ook de activiteiten van HydroBusiness BV en HydroScope BV, alsmede de niet-wettelijke activiteiten van Brabant Water NV. Dit laatste betreft onder andere de verhuur van voormalige dienstwoningen en de verkoop van reststoffen. In afstemming met de Belastingdienst is inmiddels vast komen te staan dat de diensten die Brabant Water NV levert aan HydroCare BV grotendeels zijn vrijgesteld.

De te betalen belastingen zijn in het verslagjaar vergeleken met vorig jaar gedaald met 0,8 miljoen. In 2019 was het bedrag extra hoog als gevolg van het afboeken van een belastinglatentie door Hydreco ter hoogte van 0,5 miljoen euro. Verder is in 2020 door Hydrocare een verlies gerealiseerd waardoor er geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. Het resultaat uit verkoop deelnemingen over 2019 betreft de verkoop van Hydreco GeoMec BV. Het gemiddelde te betalen Vpb-tarief over 2020 bedroeg 21,9% en is bijna 2% lager dan het gemiddelde tarief van 2019 als gevolg van de iets lagere belastbare winst.

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige Balans per 31 december *na resultaatbestemming*

(Bedragen x 1.000 euro)

Activa	2020	2019
A Vaste Activa		
I Immateriële vaste activa	30.351	29.382
II Materiële vaste activa	1.007.788	943.148
III Financiële vaste activa	95.100	112.063
	1.133.239	1.084.593
B Vlottende Activa		
I Vorderingen en overlopende activa	49.225	34.582
II Liquide middelen	3.595	12.470
	52.820	47.052
Totaal Activa	1.186.059	1.131.645
Passiva	2020	2019
C Eigen Vermogen		
I Gestort en opgevraagd kapitaal	278	278
II Wettelijke reserve	10.375	5.984
III Overige reserves	663.530	659.122
	674.183	665.384
D Vreemd Vermogen		
I Voorzieningen	201.013	175.883
II Langlopende schulden	253.027	224.871
III Kortlopende schulden en overlopende passiva		
a Kredietinstellingen	5.064	3.496
b Leveranciers	12.866	12.078
c Overige schulden	39.906	49.933
	57.836	65.507
	511.876	466.261
Totaal Passiva	1.186.059	1.131.645

Enkelvoudige Winst- en Verliesrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Overig resultaat na belastingen	9.441	20.484
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-528	9.024
Netto resultaat	8.913	29.508

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

(Bedragen x 1.000 euro)

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van Brabant Water NV zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de Winst-en-Verliesrekening van Brabant Water NV conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Brabant Water NV.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Activa

A-I Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op softwaresystemen en op de goodwill samenhangende met de overname van de NV TWM.

De samenstelling en het verloop van deze post is als volgt:

				2020
	Goodwill	Software	Software in aanbouw	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2019	42.353	8.049	2.211	52.613
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019	-15.784	-7.447	-	-23.231
Boekwaarde per 31 december 2019	26.569	602	2.211	29.382
Investeringsuitgaven 2020	-	52	4.754	4.806
Afschrijvingen 2020	-3.582	-256	-	-3.838
Boekwaarde per 31 december 2020	-3.582	-204	4.754	968
Boekwaarde per 31 december 2020	22.987	398	6.965	30.350

A-II Materiële vaste activa

	2020
Aanschafwaarde per 31 december 2019	1.806.622
Afschrijvingen t/m 31 december 2019	-863.473
Boekwaarde per 31 december 2019	943.149
Investeringsuitgaven 2020	102.278
Afschrijvingen 2020	-36.549
Desinvesteringen en overige waardeveranderingen 2020	-1.090
	64.639
Boekwaarde per 31 december 2020	1.007.788

De afschrijvingen en desinvesteringen zijn verantwoord onder de post afschrijvingen in de Winst- en Verliesrekening. Bij verkoop van vaste activa wordt een eventueel restant van de boekwaarde in mindering gebracht op de opbrengst. Een eventuele verkoopopbrengst wordt in mindering van de afschrijvingen gebracht.

Materiële vaste activa	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Leidingen in distributie gebied	Andere vaste middelen en niet aan bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde per 31 december 2019	298.597	353.905	1.029.074	55.045	70.001	1.806.622
Investeringsuitgaven 2020	-	-	-	-	102.278	102.278
Desinvesteringen in 2020	-	-	-3.708	-2.028	-	-5.736
In gebruik gestelde materiële vaste activa 2020	644	7.093	62.493	5.082	-75.312	-
Aanschafwaarde per 31 december 2020	299.241	360.998	1.087.859	58.099	96.967	1.903.164
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019	-144.721	-225.178	-448.957	-44.617	-	-863.473
Afschrijvingen in 2020	-4.690	-13.312	-14.833	-3.714	-	-36.549
Afgeschreven deel desinvesteringen 2020	-	-	2.914	1.732	-	4.646
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2020	-149.411	-238.490	-460.876	-46.599	-	-895.376
Boekwaarde per 31 december 2020	149.830	122.508	626.983	11.500	96.967	1.007.788
Boekwaarde per 31 december 2019	153.876	128.727	580.117	10.428	70.001	943.149

A-III Financiële vaste activa

	2020	2019
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	19.189	21.140
Overige effecten	23.163	37.941
Overige vorderingen	45.101	45.106
Andere deelnemingen	7.607	7.798
Door hypotheek gedekte leningen	40	78
Totaal	95.100	112.063

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In 2008 is door Brabant Water NV de vennootschap HydroCare BV opgericht. Dit is een 100% deelneming die gewaardeerd wordt tegen de netto vermogenswaarde.

	2020
Boekwaarde per 31 december 2019	21.140
Resultaat 2020 HydroCare BV	-337
Correctie resultaat 2019 na afloop boekjaar	-114
Dividenduitkering over 2019	-1.500
Boekwaarde per 31 december 2020	19.189

De financiële gegevens van de HydroCare BV groep zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De omvang van het resultaat van HydroCare BV in het verslagjaar is in belangrijke mate het gevolg van de verkoop van KWO-installaties in appartementencomplexen door Hydreco BV. De verkoop was het gevolg van een strategische heroriëntatie op de gewenste product-marktcombinatie. Na het vaststellen van de jaarrekening van Brabant Water over 2019 bleek dat het resultaat van Hydrocare nog gecorrigeerd diende te worden. Deze correctie van 114.000 euro is rechtstreeks ten laste van het eigen vermogen verwerkt. Tot slot is de waarde van de deelneming verlaagd door een dividenduitkering aan Brabant Water ter hoogte van 1,5 miljoen euro.

B-I Vorderingen en overlopende activa

Deze vorderingen hebben een kortlopend karakter (<1 jaar), met uitzondering van de vooruitbetaalde gebruiksrechten.

	2020	2019
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.629	1.385
Overige vorderingen en transitoria	35.051	19.307
Handelsdebiteuren	9.756	10.540
Vooruitbetaalde gebruiksrechten	2.741	3.272
Vorderingen op personeel	48	78
Totaal	49.225	34.582

Vorderingen op groepsmaatschappijen

Aan groepsmaatschappijen zijn goederen en diensten geleverd. Voor onderlinge leveringen worden marktconforme tarieven berekend.

B-II Liquide middelen

	2020	2019
Spaarrekeningen	-	10.000
Banken rekening courant	3.595	2.470
Totaal	3.595	12.470

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Passiva

C Eigen Vermogen

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Wettelijke reserve	Overige reserves	Bestemmings-reserve	Totaal
Stand per 31 december 2018	278	5.988	629.610	-	635.876
Resultaat 2019	-	-	29.508	-	29.508
Aanpassing wettelijke reserve	-	-4	4	-	-
Stand per 31 december 2019	278	5.984	659.122	-	665.384
Correctie resultaat deelnemingen 2019	-	-	-114	-	-114
Aanpassing wettelijke reserve	-	4.391	-4.391	-	-
Resultaat 2020	-	-	8.913	-	8.913
Eigen Vermogen per 31 december 2020	278	10.375	663.530	-	674.183

Winstbestemming 2020

Gelet op het in 2018 door de Algemene Vergadering vastgestelde financieel beleid adviseren de Aandeelhouderscommissie en de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering in te stemmen met het voorstel van het Bestuur om het resultaat van het boekjaar 2020 (8.913.000 euro) toe te voegen aan de Overige Reserves teneinde het weerstandsvermogen te versterken, mede met het oog op de toenemende noodzakelijke investeringen in zowel de leidinginfrastructuur als in de waterwinning en -zuivering en de mogelijke toename van droogteschadeclaims.

D Vreemd Vermogen

D-I Voorzieningen

	2020	2019
Herstelkosten transport- en distributieleidingen	167.756	153.553
Herstelkosten productielokaties	11.444	11.091
Droogteschade grondwaterwinning en hydrologisch natuurherstel	20.656	9.718
Diensttijdgratificaties	330	356
Arbeidsongeschiktheid	827	1.165
Totaal	201.013	175.883

De toelichting, opbouw, het verloop en de verplichtingen in de toekomst van deze voorzieningen zijn toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening.

D-II Langlopende schulden

	2020	2019
Bijdragen	205.666	199.490
Schulden aan kredietinstellingen	47.361	25.381
Totaal	253.027	224.871

Er zijn met betrekking tot de schulden geen zekerheden verstrekt aan derden noch toezeggingen dienaangaande gedaan.

D-III Kortlopende schulden en overlopende passiva

a. Kredietinstellingen

	2020	2019
Handelsbanken	3.867	2.124
Aflossingen langlopende schulden volgend verslagjaar	1.020	1.182
Nog te betalen rente	177	191
Totaal	5.064	3.496

b. Leveranciers

De schulden aan leveranciers zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

c. Overige schulden

	2020	2019
Incasso afdrachten voor derden	6.804	16.654
Belastingen en sociale lasten	10.713	11.030
Pensioenpremies	700	672
Personeel	16.849	15.557
Vooruit ontvangen investeringsbijdragen	672	543
Overige schulden en overlopende passiva	2.034	3.456
Waarborgsommen	2.134	2.022
Totaal	39.906	49.933

Toelichting niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Er zijn geen andere niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen dan vermeld in de geconsolideerde jaarrekening.

's-Hertogenbosch, 7 april 2021

Raad van Commissarissen van Brabant Water NV

De heer mr. J.M.L. Niederer

Mevrouw drs.ir. J.M. Driessen

Mevrouw drs. C.J.M.A. van Esch

De heer mr. H.B. Hieltjes

De heer M.W.A.M. van Stappershoef

Bestuur van Brabant Water NV

De heer drs. R.A.M. van Dongen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van Brabant Water N.V. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020.

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Brabant Water N.V. te 's-Hertogenbosch gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Brabant Water N.V. op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2020.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Brabant Water N.V. zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de

opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van het coronavirus

In de 'Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening' heeft het Bestuur in de paragraaf 'Impact corona' een samenvatting op hoofdlijnen opgenomen van de invloed van het coronavirus op de bedrijfsvoering en de financiële resultaten van Brabant Water N.V. en geeft daarbij aan dat de financiële gevolgen ervan geen belangrijke invloed hebben gehad op de financiële prestaties en gezondheid van Brabant Water N.V. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het Bestuursverslag.
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het Bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Bestuur en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het realistische alternatief is.

Het Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van

samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond

hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 7 april 2021

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.J. Zuidema RA

Statutaire regeling winstbestemming

Artikel 26.2

De winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering, met dien verstande dat uitkeringen ten laste van de winst, afwijkend van het voorstel van de directie, slechts kunnen worden gedaan nadat de Raad van Commissarissen in de gelegenheid is gesteld om over de voorgenomen afwijking schriftelijk zijn oordeel te geven, rekening houdende met het belang van de vennootschap. Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft gereserveerd.

Afkortingen

AC	Asbestcement	MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	NV	Naamloze Vennootschap
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	OR	Ondernemingsraad
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen	RvC	Raad van Commissarissen
BW	Burgerlijk Wetboek	TWM	NV Tilburgsche Waterleiding-Maatschappij
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
EIB	Europese Investerings Bank	Vewin	Vereniging voor Waterleidingbedrijven
FTE	Fulltime-equivalent	VEI	Vitens Evides International
FUR	Flexibele UittredingsRegeling	VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VPB	Vennootschapsbelasting
HRM	Human Resource Management	VRA	VerstoringsRisicoAnalyse
IBD	Informatie BeveiligingsDienst	WBB	NV Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport	Wbni	Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen
ISO	International Organisation of Standardization	WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
I&M	Infrastructuur en Milieu	WIA	Wet werk inkomen naar arbeidsvermogen
KvK	Kamer van Koophandel	WNT	Wet Normering Topinkomens
KWO	Koude- en Warmte Opslag	WACC	Weighted Average Cost of Capital

Telefoon 073 683 80 00
Internet www.brabantwater.nl
Post Brabant Water NV
Postbus 1068
5200 BC 's-Hertogenbosch

Fotografie natuurbeelden:
Joost Tuithof, adviseur terreinen en
ecologie bij Brabant Water

Fotografie portretten:
Arnold Reyneveld

Tekst interviews:
Lemon Copy

Voor dit drukwerk
is gebruik gemaakt
van Cradle to Cradle
gecertificeerde materialen.

Infinite Paper Product
www.dekkersvangerwen.nl